

גליון 84

כלים שלובים

כתב עת לענייני נישואין, חינוך ומשפחה שע"י מרכז י.נ.ר

מופץ ללא תשלום לחיזוק והעמקת המודעות לתחום הנישואין והמשפחה בישראל

2 המנוע הכי עוצמתי
הרב אליהו בר שלום

6 טובים השניים
אוריאל בלמס M.A

10 מתמודדים
הרב דוד בן חי

מרכז י.נ.ר - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
בית הדפוס 30, ירושלים > ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

לפרטים והרשמה: **02-6321600** | **03-7160130**

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

י.נ.ר בקהילה

מגוון רחב של מתנדבים המעניקים סיוע בתחום האישי, זוגי ומשפחתי

♥ יועצי נישואי ♥ מנחי הורים ♥ מטפלי CBT
מאמנים אישיים ♥ מטפלי NLP

02-6321609

בעלות סמלית

שידורים חיים

שיעורים

הרצאות

Radio-family.org.il | 073383800

הורידו את האפליקציה

סדנאות פלוס

סדנאות העשרה והתמקצעות
מבית מרכז י.נ.ר

סדנאות, ימי עיון והשתלמויות קצרות מועד
המיועדות ליועצים ומטפלים להעשרה מקצועית

אנשי מקצוע
מובילים >

גישות ושיטות
טיפול חדשות >

תעודת השתתפות
בסיום כל >
סדנא / השתלמות

ניתן להזמין הכשרות, השתלמויות וסדנאות
לגופים וארגונים חיצוניים - בהתאם לקהל היעד

sadnaot@ynrcollege.org | 02-6321612

כלים שלובים | גיליון 84

כתב העת יוצא לאור ע"י מרכז י.נ.ר (ע"ר) בשיתוף אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר).

מנכ"ל: הרב מאיר שמעון עשור
יו"ר: הרה"ג יוסף קהתי שליט"א
עורכת: טל נחום, מנהלת תוכניות הכשרה ב'מרכז י.נ.ר'
העלון בפיקוח הועדה הרוחנית של מרכז י.נ.ר

יועץ משפטי: עו"ד צבי גלר, טו"ר
עיצוב גריד ועריכה גרפית: חני בן עמרם
כתובת המערכת:

מרכז י.נ.ר - (ע"ר) ת.ד. 34351

ירושלים מיקוד 91343

טלפון ראשי: 02-6321600

פקס: 073-338311

דוא"ל: merkaz@ynrcollege.org

כתובתנו באינטרנט: www.ynrcollege.org

ניתן להעביר מאמרים לפרסום.

כלים שלובים מחולק בתפוצה של כ 30,000

עותקים בקרב בתי כנסיות, בתי דין רבניים,

מועצות דתיות ומוסדות דת שונים ובתפוצה של

למעלה מ 120,000 עותקים בתפוצה דיגיטלית.

זאת במטרה להעלות את

המודעות לחיזוק תחום

הנישואין והמשפחה בישראל.

מעוניינת/לסייע לנו בהפצת העלונים באיזור

מגוריך?

כתוב לנו ונשמח להוסיף אותך לרשימת

המפיצים. שלוח יגיע עם ביטאונים עד אליך

לבית (מינימום 30 עלונים לחלוקה).

מעוניין לקבל את הביטאון למייל שלך?

או למייל של מכרים וקרובי משפחה?

ניתן להצטרף למהדורה הדיגיטלית של כלים

שלובים ולקבל כל גליון חדש לתיבת המייל -

ללא תשלום

פנה אלינו במייל: merkaz@ynrcollege.org

דעתכם חשובה לנו!

אם יש לכם רעיונות לשיפור או

נושאים שהייתם רוצים לקרוא

עליהם, וכל הארה והערה אחרת,

נשמח לשמוע מכם.

בחוברת זו ישנם מאמרים תורניים

והיא טעונה גניזה.

המנוע הכי עוצמתי על מידת השמחה בחיי האדם

הרב אליהו בר שלום שליט"א, רב העיר בת ים

אם נחפש לדעת, איזו תכונה הכי חשובה לאדם בחיים מכל התכונות, התשובה היא **שמחה**. השמחה היא שתגרום לאדם הכי הרבה הצלחה בחיים.

במבחן פשוט, כל אדם יכול לעבור על תקופות חיון, לנבור בעבר שלו, ולגלות שבתקופה שהוא היה שמח הוא גם היה הכי מצליח. בטעות יכול אדם לחשוב שבתקופה שהיתה הצלחה - היתה לו גם שמחה, כשהוא הצליח - הוא היה שמח. אבל זו טעות: כי לא ראינו שהעשיר יותר שמח יותר. אדרבא, הוא מפוחד יותר, יש סביבו יותר מצלמות אבטחה, והוא צריך יותר כדורי שינה כדי להרדם. העני בבקתה בהודו נרדם הרבה יותר מהר מהעשיר הגדול במקסיקו. חז"ל כבר הודיעו: "יש לו מנה רוצה מאתים", כלומר כל אדם מבקש להכפיל את מה שיש לו, וזה מדריך את מנוחתו. ממילא מי שיש לו יותר - מרגיש יותר חוסר. ברור אם כן, שאיש עשיר אינו שמח יותר מאיש עני. לכן הגישה של "כשהיה טוב לי הייתי שמח" - אינה נכונה.

והאמת, שהמצב הנכון הוא בדיוק הפוך: כשהיית שמח - אז גם היו לך התקופות הטובות בחיים. השמח מאמין בה'. הוא אופטימי. הוא ממריא ומצליח. אנשים אוהבים לעמוד לידו, השמחה נותנת לו כח ולכן הוא מצליח יותר מאחרים. אצל איש עצוב המצב בדיוק הפוך - הכל סתום ולא הולך.. בידקו וראו.

השמחה - היא "עבודה"

אבל אויה: כל צורת החיים המאפיינת את זמננו היא חיים בלי שמחה. אנחנו חיים כביכול בדור מתקדם וחכם יותר מהדור שלפנינו, אבל למעשה אנחנו הרבה יותר עצובים ככל שמתרחקים מחיים על פי התורה. גם מחקרים מגלים שוב ושוב שהשמחה הולכת ומתרחקת מהאדם עם 'התקדמות' הדורות.

רובנו פותחים את העיניים בבוקר ורוצים יותר. להספיק, לקבל, להצליח. אנחנו רוצים את זה ואת זה ואת זה, וממילא אין לנו סיפוק ולא שמחה במה שיש. התקשורת מראה הצלחות של אנשים, ואתה חושב "למה לי אין את מה שיש לו". כך זה בחשק להשיג עוד ממון, דירה, מכונית, כבוד, כסף, פרסום, קשרים, כח, ומה לא. מי שאין לו את הנ"ל, שייך - כמעט אוטומטית - לרוב האזרחים, שצורת חייהם היא תלונית. למה החליטו כך ולמה עשו כך. למה אין לי, ולמה יש לו.. אבל הרמב"ם כבר כתב בפירושו שהשמחה היא עבודה. "עבודה גדולה היא". וזה לשונו (בפ"ח מהל')

שופר ולולב הל' טו): "השמחה שישמח אדם בעשיית המצוה, ובאהבת האל שצוה בהן, עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו ראוי להפרע ממנו, שנאמר 'תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב". וכעין זה כתב גם רבנו בחיי (בהקדמה לפר' נשא) וזה לשונו, "וכשם שהמצוה עבודה לה' יתב', כך השמחה על המצוה נקראת עבודה, וכן כתיב "תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה", והוא שכתוב "עבדו את ה' בשמחה".

מבואר כאן דבר משמעותי מאוד. אם אתה עושה את כל המצוות, ואת מקיימת את כל המוטל עלייך, עדיין אם אין חיוך זורח על הפנים, ואושר של שמחה בתוך הלב, זה לבד סיבה לתת עונש: למה אתה נראה כך?? למה את עם פרצוף כזה??

האדמו"ר מליובאוויטש שאל: "ואולי זה לא בידים שלו?", הרי לפעמים אדם הוא 'טיפוס' עצוב, קטרן, או עצבני. אז איך דורשים ממנו בכח "תהיה שמח"? ובכן, דרישה זו של התורה מוכיחה שאדם יכול ללחוץ על הכפתורים הנכונים ולהיות שמח. זה בידים שלנו. שמחה זה עבודה, ואדם צריך לעבוד כדי להגיע אל השמחה.

בידור - אינו שמחה

את מעלת השמחה יודעים בכל העולם. רק שרוב בני האדם אינם יודעים כיצד להשיג את השמחה. לכן הם מייצרים את ה"בידור". בידור משמח ומהנה את הבריות, הם צוחקים ונהנים. וטעות שטחית היא לחשוב שיש לשכוח מהצרות, כדי לצאת מהעצב. משפטים נפוצים בעולם הם לעודד את העצוב במילים אלו: "עזוב אותו". "אל תתייחס אליו". "הוא לא קיים בכלל".

לפי שטחיות זו, ההלכה שנאמרה בחגים לאנשים לאכול בשר ולשתות יין, ולנשים בגדים ותכשיטים, היא כביכול להתעסק בדברים הטובים, ולשכוח מהצרות..

אולם זה אינו נכון. כי לפי זה צייתה התורה על רמאות, שיעשה אדם את עצמו כאילו טוב לו, ויתעלם לרגע מצרותיו. וח"ו לא צייתה התורה לעשות את עצמנו כאילו טוב לנו. ואילו היה כך, היה יכול אדם לקחת ג"כ איזה סם ולשכוח מצרותיו, או להעלות את מצב רוחו. היעלה על הדעת? ואין זו דרך של פתרון בעיות, ופשוט שלא זו השמחה שציוה עליה ה'.

בידור עלול להיות בריחה מהאמת. פיזור המחשבות המעיקות אבל זה לא פתרון, אלא סם הרדמה. שמחה - היא לדעת שאין בעיה באמת כי הכל מטופל על ידי ה'.

האם שמחה קשורה ב"מצב רוח טוב"??

גם יש לשלול טעות הקיימת אצל ההמונים, לשייך את השמחה ל"מצב רוח". כלומר, שכאשר אדם נמצא ב"מצב רוח", הרי הוא משוייך אל השמחה. לכן, ההרגשה שלנו היא ששמחה היא משהו שאינו תלוי בנו דווקא, אלא נופל פתאום מהשמים: כלומר, אם נפל עלינו משום מה מצב רוח טוב - אז אנחנו שמחים, ואם לא

- אז לא...

אדם "שאינו לו מצב רוח", והוא רוצה להיות שמח, להבנתנו (המוטעית), מה שיש בידו לעשות הוא "להתפלל לה' שישלח לו שמחה". אבל הוא מצד עצמו לא יהיה שמח אם לא ירד עליו מהשמים מצב רוח.

ובוודאי אין זה נכון. אילו היה כן, איך התורה מעידה שיהיו ימים קשים, של גלויות, ושל בבוקר תאמר מי יתן ערב ובערב תאמר מי יתן בוקר, ועוד צרות נוראיות, חורבנות בתי מקדש, וגלויות, ושנות השואה האיומה, ועדיין תאמר התורה שחייבים להיות בשמחה? הרי בימים אלו אין מצב רוח כלל. גם בוודאי התורה מסכימה שיש ימים של אסונות פרטיים, פטירות וטרגדיות או חוסר בריאות, ואיך התורה מצווה תמיד להיות בשמחה?

ואשר על כן מבואר ומוכח שהשמחה לא תלויה במצב רוח. אדרבא: אדם השמח מפני שיש לו מצב רוח טוב, אין זו מידת השמחה כלל, אלא שהרוח נושבת כרגע לכוון זה; אבל אדם זה עצמו, אילו יתנו לו סטירת לחי, או העלבה וביוש, באותו זמן של המצב רוח, ברגע אחד ירתח, ויתגלה שכל שמחתו היא אין ואפס.

אז מה היא שמחה ?

"שמחה", היא תכונה פנימית. הרגשה פנימית חזקה מאוד של סיפוק ואושר, הנובעת מאמונה כי לא חסר לו דבר, והיא שהמצב שלו עכשיו "שלם". שמחה אינה רק העדר עצבות, אלא מידה טובה וחיובית, נעלה וגבוהה, שיש ללמוד מה היא, ואיך קונים אותה.

וכמבואר לעיל בדברי רמב"ם, השמחה היא "עבודה נכבדה". אם כן הודיענו הרמב"ם שמגיעים לשמחה על ידי "עבודה".

ובכן יש לשאול: מה יעשה אדם אשר יש דברים המעציבים אותו באמת, ויש לו סיבה להיות עצוב, כיצד הוא יכול להיות לא עצוב? והתשובה שבוודאי זה בשליטת האדם. וראיה: שהתורה מצוה להיות שמח בחגים. וכי כל האנשים טוב להם בחגים? ואין אלמנות וגרושות? ואין מעוכבי בנים ומעוכבי זוג? ואין בעלי פרנסה קשה, ובעלי חוסר שלום בית ובעלי מחלות וצרות וקשיים? והלא התורה מצוה "על כל ישראל" לשמוח, ואיך ישמחו הללו? ומוכח שהתורה אומרת לכל אחד שהוא "יכול" יכול לשמוח.

וכמו שיכול אדם להחליט אני עכשיו רוצה להיות עצוב, אם כן יכול אדם להחליט גם כן: אני רוצה להיות שמח, כי חובה היא להיות שמח.

וסיפרו על א' מהזקנים עובדי ה' במאה שערים בירושלים, שיצא מבית הכנסת אחרי שחרית והיו פניו שמחות ושוחקות מאוד. נטפל אליו אחד ושאל אותו: "מה לך שמח כל כך, מה קרה היום בבוקר?" והוא השיב לו: אמרתי היום בתפילה ישמחו השמים ותגל הארץ. אם כן השמים למעלה שמחים, והארץ למטה שמחה, ומה אתה רוצה, שאלך כאבל בין חתנים? שנזכה להרבות בשמחה אמיתית.

היחסים במשפחה כמקור להתמודדות חינוכית

מאת: גב' מלי אורנבון, יועצת חינוכית ומנחת נישואין ומשפחה | 03-9320343 | 052-4566923

האווירה המשפחתית מסייעת לילד לעצב את השקפותיו, לבנות את אישיותו ומקנה לו הרגלים, מטען, וצידה להמשך החיים.

בבית בו האווירה הביקורתית היא הדומיננטית, בו מונפת אצבע מאשימה יותר מאצבע מלטפת, בית בו דואגים להראות לילד את חסרונותיו יותר ממעלותיו - לא ניתן לגדל בו ילדים פתוחים, מוכנים לשמוע ולקבל. הם יגדלו כמיטב התוצרת: מבקרים ומאשימים.

הורים העוסקים בשאלות חוזרות ונשנות כיצד להגיב כשהילד מבלה שעות רבות מול המחשב, מוטב שיעצרו לרגע וישאלו את עצמם מה הם עושים על מנת לחזק את מעמד היחסים שלהם עם ילדיהם. במה הם תורמים לכך שילדיהם אכן יהיו נכונים לקבל ומוכנים להכיל את דבריהם הנשמעים? כיצד מעשיהם ויחסם כלפיהם עשויים לגרום להם לרצות ולשמוע מה הם באמת חושבים ומה דעתם בכל עניין. מטרתנו היא אפוא להשתית מערכת יחסים כזו שתיצור חיבור אנושי וחינוכי בינינו לילדנו שמתוך כך דעתנו תישמע ולא רק תאמר.

כיצד בונים אווירה משפחתית חיובית?

אווירה משפחתית נעימה ובעלת גוון חיובי מתחילה מראשית לידתו של הילד ולא מאותה נקודה בה אנו רוצים לחנך. מערכת יחסים כזו מתחילה באווירת מקבלת ותומכת, מערכת בה גדול החיוב על השלילה, אווירה בה נדגיש לילד חזון ושנה את הכוחות החיוביים המפעמים בו, תכונותיו הטובות כישוריו, והערכתנו הרבה כלפיו - כבן אדם.

מערכת יחסים כזו, מאפשרת שיתוף בקשיים והתלבטויות והילד מוגן ובטוח לשתף את הוריו בקשיים בהם הוא נתקל מבלי לחשוש מדחייה וכעס כלפיו.

במערכת יחסים כזו בה ירגיש הילד כי ההורה איתו, אוחז בידי וצועד עימו, מכיר בערכו, ומקבלו ללא תנאי - יוכל הילד לפנות מקום בליבו ובמחשבתו לדעות והדרכות שונות ואז בסייעתא דשמיא דרכו של ההורה לילדו תהיה סלולה.

שאלת המסכים מטרידה בזמננו לא מעט משפחות. הורים מתלבטים אם להכניס לביתם מסכים ובכך להיכנס למורכבות חינוכית עם הילדים העשויה לגרום מתחים ולא מעט עימותים; או להימנע מכך לחלוטין, ולחסוך את הקשיים. הדבר ידוע כי רבו נזקי המסך, רוחניים וגשמיים, אך מאידך - המסך מעסיק את הילדים, ונהיה "שקט בבית". מה עושים?

הנקודה המשמעותית שיש להורים לתת את הדעת עליה בהכניסם מחשב הביתה היא בעיית ההתמכרות למכשיר, הגוררת בעקבותיה בזבוז זמן למכביר. אחד הפיתרונות הידועים המוצעים להורים היא ללמד את הילדים להשתמש במכשיר באופן מבוקר, לכוון אותם, להגביל את זמן ההתעסקות עם המחשב וכו'. גדולי המחנכים מתריעים על הנזקים העצומים הנגרמים מכך.

אך האם באמת ההדרכה וההכוונה לעיסוק מבוקר מתחילה בזמן שהילד לומד להשתמש במחשב?
התשובה היא לא!

השאלה המתוארת בפתיח היא דוגמא, אחת מיני רבות, ל"שפה משפחתית" שחסרה בבית. ה"שפה המשפחתית", התקשורת והאווירה הביתית, מתחילה מגיל אפס, ולה משקל עצום בכל מה שקשור להדרכות חינוכיות מכל סוג שהוא.

האווירה המשפחתית היא התשתית החינוכית עליה נוכל "להעמיס" בהמשך מערכת של כללים והנחיות ובכך לעצב את עולמם של ילדינו.

מהי אווירה משפחתית?

אווירה משפחתית היא מערכת הערכים, אשר לפיה המשפחה חושבת, מרגישה ופועלת, והיא הדרך שבה ממלאים בני המשפחה את משימות היום יום. תחת הכותרת "אווירה משפחתית" נכללים דפוסי התקשורת בין בני הזוג, דפוסי התקשורת בין ההורים לילדיהם, האופן בו בני המשפחה בוחרים להתמודד עם קשיים, אכזבות והצלחות, ובעיקר: רמת השיתוף והשותפות בין בני המשפחה.

טובים השניים

תלכות מ'ט'צ"ת
בין מורים / מורים

אוריאל בלמס M.A

יועץ חינוכי, מנחה הורים וקבוצות מוסמך מנחה החינוך למצבי חירום ומשבר ומניעת אובדנות
belams2012@gmail.com | 050-8651717

התערבות.

במצב של אדישות מורים עלולים להסתגר בפני הורים ולחסום את דרכי התקשורת איתם. הם יכולים, למשל, להימנע ממסירת דרכי התקשורת, להתחמק ממפגשים אישיים, לקצר בשיחות וכדומה. מצד שני, הם גם יכולים לגלות מעורבות יתר, המתבטאת בשיחות תוכחה טלפוניות תכופות, מכתבים תובעניים, תביעות חוזרות ונשנות לשינוי התנהגות ההורה והילד.

במצב של אדישות הורים הם עלולים מצדם להימנע מכל מגע עם בית הספר: לא ליזום מתן מידע חינוכי, לא להגיע לאסיפות הורים ולא לפגישות אישיות עם המורים, לא להשיב טלפונים למורים, לא להתייחס למכתבים מבית הספר וכדומה. מצד שני, הם עלולים לתבוע בצורה לא ראויה מהמורים דיווחים על ילדם, לדרוש מהם לפעול בהתאם להנחיותיהם הבלתי מתפשרות (למשל, להעביר את הילד מקום או כיתה), להגיע לבית הספר בלי תיאום מראש ועוד.

הקושי בשיתוף הפעולה נובע מכמה סיבות: הבדלים בגישותיהם החינוכיות; השלכה שהם עושים להווה ממפגשים קודמים לא מוצלחים; מעורבות רגשית גבוהה וחוסר ביטחון מסיבות כאלו ואחרות.

כאשר ההורים מעורבים בצורה חיובית ואוהדת בבית הספר הם מגיעים לא רק כשהם מוכרחים בדרך כלל לאספות הורים שגרתיות, אלא גם כשהם יכולים. הם תומכים במורים מבחינה

אחת הסוגיות המהותיות המלוות את מערכת החינוך היא תקשורת בין מורים להורים. אם בעבר ניתן היה להתייחס לשיתוף פעולה בין מורים לבין הורים כאל מטרה רצויה וכאפשרות ראויה, הרי שהיום זהו צורך הכרחי וחינוכי בלעדיו לא יוכלו מורים והורים, כל אחד לחוד ושניהם ביחד, לממש את אחריותם החינוכית כלפי הילדים. ההנחה היא כי להורים יכולה להיות תרומה והשפעה בעלת ערך על תכנים ועל תהליכים בית-ספריים ועל תפקוד ילדיהם והצלחתם בבית-הספר, ולמורים יכולה להיות תרומה והשפעה על יכולת ההורים למלא את פקידם כהורים. השפעה הדדית זו יכולה להתממש בתהליך עקבי ומתמשך של שיח ופתרון בעיות משותף של מורים והורים. אין ספק ששיתוף פעולה נכון בין מורים לבין הורים הוא מטרה רצויה, המביאה, כפי שמראים מחקרים רבים, להצלחה של ילדים בלימודים ולשיפור ביחסיהם החברתיים. בתקופתנו שיתוף פעולה שכזה אינו רק רצוי, אלא גם הכרחי כדי להשיג מטרות חינוכיות בסיסיות, כגון הפעלה סדירה של מערכת לימודים, משמעת, שמירת שלומם הפיזי והנפשי של ילדים בבית ספר, העברת מידע נחוץ ולפעמים אף קריטי בין הצדדים. אולם על אף שמורים והורים מבינים את חשיבות השותפות, פעמים רבות הם מתקשים לממשה ובמקום לעזור זה לזה הם מכשילים זה את זה; במקום לאחד את כוחותיהם למען הילד, הם מפרידים אותם. הקושי של מורים והורים לשותף פעולה מתבטא בשתי צורות עיקריות: אדישות או

דווקא עכשיו! לומדים הנחיית הורים

הצטרפו לתוכנית המקצועית להכשרת מנחי הורים בכל שלבי החיים

בדגש: ילדים בסיכון, נוער ונוער ומתבגר, הפרעת קשב ועוד.

באישור ובחסות:

האוניברסיטה
הפתוחה

האגודה הישראלית
למנחי הורים

מועצה ציבורית
להורים בישראל

משרד החינוך
אגף שפ"י

ארגז כלים עשיר ומימוניות
לחיזוק ופיתוח סמכות הורית
וחינוכית בכל שלבי החיים

הכשרה ייחודית ומקצועית
המעניקה כלים מעשיים
להנחייה קבוצתית ופרטית

לימודים עיוניים ופראקטיקה,
השתלבות בפרוייקט הנחיית
הורים ארצי

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321625 | 03-7160130
בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

רגשית בפרגון בעיקר מול הילד. מבחינה מעשית הם נעזרים במורים בהתייעצויות על התנהלותם עם הילד שלהם בבית ומסייעים למורים בהתייעצויות על ההתנהלות אתו בכיתה. כך גם המורים מעורבים יותר בצורה חיובית ואוהדת בחיי הילד מחוץ לבית ספר, עומדים לרשות ההורים בשעות נוחות גם להורים ולא רק להם, תומכים בהורים באמצעות במשובים אוהדים, מפנים את תשומת לבם ליכולות של ילדם ולהישגיו ומדריכים את ההורים בנושאים חינוכיים. כששותפות עובדת היטב ניתן לצלוח כל אתגר חינוכי באמצעות תקשורת מיטבית ובהתאם להיכרות המגובשת בין הצדדים.

מפגש עם הורים בהקשר לסוגיות אישיות, בריאותיות או חברתיות בעייתיות של ילדיהם

במפגשים מסוג זה נפרשות פעמים רבות ציפיות שונות של שני ההורים מן הילד או מן המערכת הבית-ספרית, הקשורות לניסיון חיים קודם ולמטען הרגשי והשכלי שצברו בחייהם. כל אחד מן ההורים מביא עמו אל המשפחה שיצר את תכונות אישיותו ותפיסותיו המציאותיות והדמיוניות הנוגעות למשפחתו המקורית, כאשר התנסויותיו במשפחת המקור שלו ועמדותיו משפיעות על מערכת ציפיותיו ממשפחתו החדשה. ציפיות אלו נוגעות לחלוקת תפקידים בין הבעל לאשתו, לאופן גידול הילדים, ליחסים בין ילדים להורים, ועוד. בבית-הספר ישנה נטייה לגייס לעזרה את ההורה שנוטל על עצמו את תפקיד הטיפול בילד, והמבלה עמו שעות רבות יותר. פעמים רבות אלו הן האימהות. חשוב שלא לשכוח שההורה השני, שגם אם אינו פעיל בקשר עם בית-הספר, הרי שערכיו וציפיותיו ישפיעו על ההתנהלות הילד מבחינה חברתית, רגשית ולימודית. לכן חשוב להכיר את ציפיות שני ההורים על מנת לבדוק דרכי שיתוף פעולה עם שניהם לטובת ילדם. הורים משווים את עצמם למצבו של הילד, וניתן להיתקל פעמים רבות בביטויים של חוסר אונים כמו "גם אני לא הצלחתי בלימודים, גם לי לא היו חברים - אז למה שהילד שלי יצליח?" דפוס כזה מקשה על גיוס ההורה לטובת שיפור מצבו החברתי של ילדו. מצד אחר ניתן גם לשמוע הורים שרוצים בכל מחיר שמצבו החברתי של ילדם יהיה טוב משלהם בגילו, והם יעשו הכול על מנת להשפיע כדי לשפר את מצבו, כולל צעדים העלולים להתפס על-ידי בית-הספר כהתערבות חודרנית ולא מתאימה, היכולה להפר את האקלים החברתי בכיתה שבה לומד ילדם. פעמים רבות משווים ההורים את עצמם גם להוריהם, ופולטים משפטים כמו "להורים שלי לא היה זמן לסייע לי מבחינה חברתית והגעתי למה שהגעתי, גם לי אין זמן להשקיע, והכול כבר יסתדר!"

כאשר ההורים 'נעולים' בהשוואות כאלו הם אינם פנויים למעשה לראות את מצבו החברתי הייחודי והשונה של ילדם. חשוב לכן להקשיב ולהבין מהיכן נובעת התפיסה ההורית של האב או האם, ובו-זמנית לציין בפניהם את ייחודיותו של ילדם וכיצד ניתן לסייע לו.

שלילית, ומומלץ להשאיר מחוץ לשיח המשותף.

כדאי לשים לב לכך שכאשר הורה מגיע לשיחה בנושא בעייתית או טעון הקשור לילדו, הוא עלול לחוש בעצמו כמו ילד העומד בפני מערכת סמכותית ואף שיפוטית, התרחשות שמחזירה אותו פעמים רבות לניסיונו עם הסמכות בבית הוריו או בבית-הספר שלו. תחושה זו אינה נוחה להורה שעלול להגיב בתוקפנות מילולית או לחלופין בניסיונות התחמקות מהפגישה. לעיתים גם ניתן לראות כיצד הורים שמים עצמם כיועצים למערכת החינוכית על סמך ניסיונם האישי או המקצועי, בנסותם לחוש בעלי יכולת במפגש הלא נוח עם הסמכות החינוכית או הטיפולית בבית-הספר.

ישנם הורים שעל מנת להיפטר מתחושת העימות הקשה עם הסמכות החינוכית - מפנים את תכולתם כלפי ילדם במקום לחשוב יחד על הדרך לסייע לו. תגובה כזו עלולה לדרדר את מערכת היחסים שלהם עם הילד במקום לגייסם לטובתו. מיקוד טובת הילד כנשוא המפגש יסייע לצוות החינוכי לגייס את ההורה אם ידגישו את רצון ההורה לראות בטובת הילד שלו.

ישנם מקרים בהם ההורים מתקשים להעביר או לקבל אינפורמציה מחשש להתמודדות עתידית מבחינה סביבתית וחברתית כגון "מה יאמרו עלינו עכשיו". לכן, חשוב ראשית להיות קשובים ל'סיפור' של ההורה ולתפיסתו את תפקידו ואת טובת ילדו, מכל היבט אפשרי, ולבדוק באיזה תחום נכון וניתן לגייס את שיתוף הפעולה שלו. נקודת ההנחה היא כי בכל אדם קיימת נקודת כוח שכאשר נוגעים בה בעדינות, בכבוד ובחמלה, היא מתעוררת ומתגייסת לפעולה.

במקרים רבים של העברת מידע או בשורה לא טובה, עלול להתעורר קושי אישי מצד ההורה או המחנך בהכלת המידע וההתנהלות הנכונה מולו. חשוב לזכור כי צוות הוראה אינו פועל לבדו, מערכת החינוך מעמידה לרשות צוותי החינוך וההורים, אנשי מקצוע בית ספריים ומחוצה לו בסיוע בהתמודדות בסוגיות השונות, בדרכי הפעולה הרצויים ובכוחות הנוספים העומדים לרשותם, כל זאת בכדי שידעו שהם לא מתמודדים לבדם במערכה המדוברת ולא עליהם המלאכה לגמור.

כל אדם זקוק שיראו אותו באור חיובי, את צדדיו היעילים, כישוריו ויכולותיו הטובות, בוודאי כשמדובר במפגש בין הורה למחנך/ת. בשיחה יש בה מילות כוח והערכה אמיתית כזו שאינה מתחנפת, יש סיכוי טוב יותר בהשגת המטרה, בגיוס שיתוף פעולה מיטבי של ההורה ובחיזוק התקשורת המשותפת לטובת הילד והצלחתו.

הורים גם נוטים לעשות אידיאליזציה של הילד ומתמקדים בתכונות ובכישורים שלו תוך שהם מתקשים להודות בפני עצמם בקשייו. חשוב לקבל את מה שמעלים ההורים ואף לספר להם על צדדים יפים ומיוחדים באישיות הילד, ורק לאחר מכן לדון בבעיה שבשלה הוזמנו. ניתן לשאול שאלות כגון: איך הילד בבית, מה הוא הכי אוהב, מהו סדר היום שלו, שאלות אלו אינן נקודות ביקורת. הן נשאלות כדרך להציג את צדדיו השונים של הילד המתגלים ובאים לידי ביטוי במערכות השונות מתוך כוונה להשתמש בידע שמצטבר על הילד כמנוף לשיתוף פעולה עם ההורים. חשוב לתת את הדעת גם לכך שההורים, כאמור, מזדהים עם ילדם, חשים בכאבו כשהוא עצוב, דחוי או חווה כישלון, ושמהים בשמחתו וגאים בהישגיו. שתי סוגיות אלו - ההזדהות עם הילד וגם האידיאליזציה שלו מקלות על ההורים מצד אחד להתמודד עם הקשיים הכרוכים בגידולו ולהמשיך במשימת ההורות גם כשהיא קשה ובלתי נעימה. מצד שני הן עלולות להקשות עליהם

במיוחד במצבים חברתיים בעייתיים אליהם נקלע ילדם בבית-הספר שהוא מחוץ לשליטתם, והם חשים חסרי אונים וחסרי יכולת לכוון אותו ולהגן עליו. במצב כזה ההורים צריכים לפתח אמון בהדרגה תוך בדיקה מתמדת של המערכת ושל השפעתה החיובית או השלילית על הילד. מחד-גיסא, במפגש עם

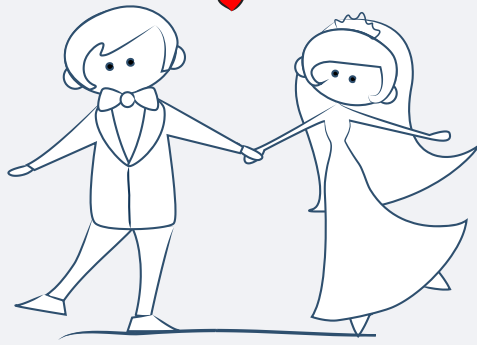
ההורים ניתן להיתקל פעמים רבות בביקורת על בית-הספר, על הרכב הכיתה או על המחנך, שלעיתים היא מוצדקת, אך פעמים רבות היא יכולה לנבוע מתחושת חוסר אונים ואף מתוך חרדה למה שקורה לילד בשעות שבהן הפקידו אותו בידי המערכת. סביר שככל שיגבר אמון ההורים תרד רמת הביקורת שלהם, והם יהיו מוכנים לשתף פעולה במידה רבה יותר.

סוגיית הפרעת קשב וריכוז ואלימות הילד כלפי חבריו הן דוגמאות טובות לצורך המחשה. בדרך כלל, כאשר מחנך/ת מזהה קושי חוזר ונשנה בקשב וריכוז של התלמיד, ובמקרים רבים גם אימפולסיביות בולטת לעין, ההורים מוזמנים לפגישה עם המחנך/ת בבית הספר על מנת לבחון את ההתייחסות החינוכית הנכונה עבור התלמיד. כך גם בהקשר של אלימות חוזרת ונשנית. פגישה כזו עלולה להיות טעונה ונפיצה ופעמים גם הרסנית, אם לא נעשית הכנה בסיסית על מטרות הפגישה, בחינת הקשר עם ההורים ומידת המעורבות שלהם מול בית הספר.

במפגשים כאלו חשוב להתמקד בנקודות הבאות:

בעת הזמנת ההורים לפגישה, יש לתת את הדעת לאופן הפנייה להורה, הן ברמה המילולית והן בטרמינולוגיה, השימוש בביקורת ובגישה שיפוטיות או כל התנסחות שיש בה מקום לפרשנות

תפקיד ההכנה לנישואין

מאת: שונמית דרעי, מדריכת כלות ויועצת זוגית ומשפחתית, פסיכותרפיסטית ומנחת סדנאות מפתחת סדנת "הצעד לדואט" shunamitderi@gmail.com | 052-2314040

שאלה:

אני מבינה את חשיבות ההכנה לנישואין מהצד ההלכתי, אך תוהה לגבי הצורך בהכנה ולימוד על זוגיות ובניית הקשר, האם לא מספיקה אינטליגנציה רגשית גבוהה ותקשורת בוגרת בין בני הזוג כדי להצליח לבנות קשר בריא וטוב?

תשובה:

אחת ההחלטות החשובות בחיים היא ההחלטה להתחתן, נישואין הם קשר לכל החיים או קשר מהותי שכואב מאד לפרק. הדרכה לפני הנישואין מסייעת לזוגות לעבור את התקופה בשלום, גם כשהיא מאופיינת בלחצים ומתח רב.

כמעט בכל תחום בחיים אנו משקיעים הכנה מוקדמת כשאנו רוצים להצליח, החל בהכנה לכיתה א', ועד להכשרה למקצוע שבחרים לעתיד.

גם לקראת הנישואין החשיבות רבה להכנה על מנת לבנות חיי נישואין שישיעו רצון בני הזוג בבניין עדי-עד שישררו בו שכינה ושלום.

בארצות בעולם, כמו אנגליה, אוסטריה, קנדה וארה"ב מתקיימות תוכניות במסגרות אקדמיות או במוסדות ציבוריים לבריאות הנפש, להכנת זוגות צעירים לנישואין. המטרה הרשמית לתכניות אלה - הקטנת אחוז הגירושין.

מחקרים מצביעים על כך שזוגות שהשתתפו בתוכניות אלו, דיווחו על שביעות רצון רבה יותר מחיי הנישואין מזוגות שלא לקחו בהן חלק. הנתונים נבדקו בתקופה של 3-5 שנים לאחר השתתפותם בתכנית.

בתוכניות השונות עבדו הזוגות על פיתוח מיומנויות לבניית הזוגיות, כשהנושאים המשמעותיים כללו נושאים מהותיים בקשר הזוגי כמו הקשבה, אמפתיה, פתרון קונפליקטים, הבעת רגשות ועוד.

אמנם תוצאות המחקר טרם נבדקו בטווח הארוך, אך גם בטווח הקצר והבינוני התוצאות מעידות על כך שההשקעה לפני הנישואין יעילה ומביאה להצלחה.

במגזר הדתי והחרדי נהוג לקבל הדרכה לפני הנישואין וחשוב שההדרכה לא תהיה הלכתית בלבד ותכלול אלמנטים של הכנה לבניית חיי נישואין מיטיבים במובן המקצועי על מנת להכין לזוגות תשתית לחייהם המשותפים. ההדרכה תשפיע על בני הזוג באופן הבא:

הכנה = השקעה: עצם ההיערכות, הלמידה והצורך בידיעה משדרת לזוגות שנישואין מוצלחים הם פרי השקעה והתמדה. תובנה שחשוב להקנות לזוגות לאורך כל ההדרכה, שבמידה

ורוצים להצליח, יש להשקיע לאורך כל החיים. **פיתוח מחויבות:** רוב הזוגות נישאים בתחילת שנות העשרים, כאשר לפעמים חסרה ההבנה הבסיסית לקראת מה הולכים. העיסוק בשמלה, החליפה והתנהלות השמחה גורם לזוגות הצעירים הסחה מהנושאים החשובים באמת. הדרכה מקדימה תכוון לפרופורציות ובניית סדר עדיפויות. המעבר לחשיבה בוגרת בליווי ובהדרכה יסייע בהמשך הקשר למחויבות אישית ברמה גבוהה יותר.

סיוע בקבלת החלטה: חתנים וכלות לעיתים מוצאים עצמם מתלבטים רבות לפני הנישואין. מחשבות אודות הבחירה, ודאותה והאופציות הנוספות שאולי קיימות עלולות לגרום לעצירת התהליך. במקום להתקדם בקשר, יש שמוצאים את עצמם תקועים במקום לעיתים עד גיל מבוגר. יש מקרים בהם הרתיעה נובעת לא-במודע מגורמים המשפיעים על חוסר ההחלטה, או על ההתנהלות בתוך הקשר כגון: חוויית נישואין כושלים, זוגיות הורית חסרת שביעות רצון, מישהו מהמשפחה הקרובה שסבל בנישואין, וכך מוטמעת בתוכם סכימה שלילית למוסד הנישואין ולקשר הזוגי בפרט ולכן נמנעים מלהגיע להחלטות מכריעות בקשר, למרות שהמציאות בקשר שהם נמצאים בפועל אינה תואמת את חששותיהם. גם כאן מוכנות וידע יסייעו להתמודד עם הבחירה באובייקטיביות וללא השפעת חוויות העבר.

הכרת השוני וההבדלים בין המינים: משחר ההיסטוריה בלטו הבדלים בין גברים ונשים, שמקורם בשוני ביולוגי, ההתנהגותי והתקשורתי. מחקר חדש מאשר את שידענו תמיד: מוחות של גברים ושל נשים מחוטים אחרת.

בעידן העולם השוויוני עלול להיווצר בלבול בתוך המערכת הזוגית כתוצאה מהרצון לשאוף לשוויון מלא למרות ההבדלים הקיימים.

הדרכה תוביל = להבנה, לדרך, לרצון, לכיוון, להצלחה. הדרכה נכונה ממקדת להבנה ומסייעת בפיתוח מיומנויות להסתכלות חיובית על תכונות מהותיות הנמצאות בכל אחד מבני הזוג כך שירצו להשקיע מתוך בחירה ורצון להצלחה בקשר הזוגי.

ועוד, להדרכה המוקדמת חשיבות כחלק בלתי נפרד מהשאיפה לחזק ולחסן דור חדש של זוגות החיים תחת לחץ כמעט מתמיד בהתמודדויות מורכבות ועול פרנסה קשה, למנוע מהם מצבי תסכול בעתיד, ולהוביל אותם לשביעות רצון בזוגיות יציבה ומאושרת.

איגוד מדריכי חתנים וכלות מהווה קורת גג מקצועית למדריכים שומרי תורה ומצוות

קבוצת ווצאפ לשיתופים והתייעצויות

סיוע בהפניות וקבלת מודרכים

העשרה אישית ומקצועית

השתייכות לאיגוד מאפשרת שיתוף במידע ותכנים רלוונטים

להצטרפות לאיגוד ניתן לפנות ל: 02-6321602 | rishum@ynrcollege.org

מסמודדים

תופעת הנשירה בראיה תורנית

הרב דוד בן חי, מנהל בתי התורה
"שערי הלכה ומשפט" ו"שלמות המשפחה",
מו"צ מטעם בית התורה "אפיקי מים".

הנשירה ממסגרות החינוך ומהדרך החינוכית אותה מתווים ההורים, קיימת כבר משחר ההיסטוריה היהודית. לאורך הדורות הנושא של התמודדות חינוכית פשט צורה ולבש צורה מימי אבותינו, שופטנו, נביאנו ורבותינו. למרות שהנושא מורכב ולכל אחד המאפיינים הייחודיים לו, ננסה למצוא מאפיינים כלליים מהמקורות כדי לתת זווית תורנית להתמודדות זו.

נראה שלרובם יש מאפיינים דומים: תחושת השייכות שנאבדת עקב השינוי בדרך, שיהיה מי שיגרום להם עדין להרגיש שייך לאותו מקום שאולי היו רוצים לעזוב ושלא ינתקו איתם את הקשר. שיהיה מי שיכיל אותם ואת הקשיים שאותם הם נושאים, שלא ישפטו אותם הלכתית כי זהו לא בהכרח הנרטיב שמנחה אותם כרגע. גם אם לא מסכימים איתם שפשוט יגלו אמפתיה כלפי ההתמודדות שלהם.⁵ שיאמינו בהם וביכולות שלהם שעוד יצליחו ויצא מהם משהו. כל זאת ועוד מצינו בדרכם הייחודית של אבותינו. יצחק אבינו ע"ה מעיד עליו הכתוב שאהב את עשיו שנאמר (בראשית פרק כה פסוק כח) "ויהי יצחק את עשו" ועל אף מעלליו הרעים לא גירשו ואף הכיל את שקריו כמו שמציין הכתוב (שם) בהמשך "כי ציד בפיו" ופירשו רבותינו שהיה צד ומרמה את יצחק בפיו. והאיך יתכן הדבר שיאהב יצחק את עשיו כאשר יודע שמרמהו. אלא ודאי שיצחק אבינו ראה את הפוטנציאל החבוי בעשיו ואת חכמתו שאם יצליח להמיר את דרכיו ופעולותיו הרי שיצא ממנו הטוב הקיים בו. וזה מה שהחזיק את יצחק אבינו לקרבו ולסעדו תמיד עד כדי כך שמעידה התורה שרצה לברכו בברכה מיוחדת רק כדי שירגיש מיוחד.

גורמי סיכון להתמודדות ונשירה

גורמי הנשירה העתידיים באים לידי ביטוי במרחבים שונים: **יחסי הורים וילד** - כאשר הקשר בין ההורים לילד ולנער המתבגר אינם יציבים קיימת סכנה לנשירה עתידית. ילד מטבעו מחפש יציבות ואם אינו מוצא זאת פנים ביתו הוא יחפש זאת במקומות אחרים.

קשיי הסתגלות במערכת החינוכית - אחד המנבאים המשמעותיים נשירה הוא קושי הסתגלותי במערכת החינוכית עד לעזיבתה. כהורים עלינו לזהות את הקשיים בשלבים הראשונים ולנסות למצוא פתרון נקודתי במסגרת בה הוא נמצא או למצוא אלטרנטיבה אחרת, מותאמת יותר. הקשיים במערכת החינוכית יכולים לנבוע הן מבעיות הסתגלות בחברה, והן מיחסי ילד ומחנך, וכהורים עלינו לשים לב ולתת פתרון לבעיה הקיימת לפני שזה מגיע לנשירה.

קשיים חברתיים - קשיים חברתיים עלולים להביא לנשירה

ההתמודדות הראשונה בהיסטוריה היתה של אברהם אבינו. התורה מספרת על כך שהיה לו בבית נער שעזב את הדרך וגילה את השוליים הרחוביים. עד כדי כך שהתורה מגדירה אותו לא סתם כנער שוליים אלא "פרא אדם".

ביודעין אנו שהקב"ה אהב את אברהם אבינו ע"ה עד מאוד. וכדי להיווכח באהבתו מצווה הקב"ה את אברהם לילך ולעקוד את בנו. את הדו שיח ביניהם מספר המדרש (עיי' רש"י בראשית פרק כב' פס' ב' ד"ה את בנך) כשאמר הקב"ה לאברהם "קח נא את בנך" אמר לו אברהם אבינו "שני בנים יש לי" השיב לו הקב"ה "את יחידך" אמר לו אברהם "זה יחיד לאמו וזה יחיד לאמו" אמר לו הקב"ה "אשר אהבת" ולא הסתיר אברהם את רגשותיו והשיב "את שניהם אני אוהב" אמר לו הקב"ה "את יצחק".

כאשר אנו מתבוננים בדברי המדרש אי אפשר שלא לתת דגש על המסר החשוב ביותר שמלמד אותנו אברהם אבינו ע"ה שאהבת הבנים עבורו היא שווה באותו קנה מידה. ואף שאין ראי זה כראי זה וישמעאל היה פרא אדם בכל זאת אהבתו של אברהם לישמעאל הייתה כמדת אהבתו ליצחק בנו הצדיק.

על כך היה נוהג לומר המחנך הדגול הרה"ג יהושע יעקובזון זצ"ל⁶ שעל האדם לאהוב את כל בניו בשווה ולשאת כל אחד על פי רוחו ודעתו. והגדיר זאת באופן מופתי האדמו"ר מפאסצנא כיון שלא בכל הנערים החינוך הוא שווה אלא תלוי בכל נער ונער כפי טבעו, דעתו ומדותיו הרי שעל המחנך להכיר את נפש הילד ולא בדרך שיחנך את זה יחנך את האחר השונה ממנו.

הנתונים אודות הנוער הנושר במגזר החרדי

²על פי נתוני משרד החינוך, היקף הנשירה הגלויה של בני הנוער ממוסדות בפקוח חרדי עמד בשנת 2018 על 4.3%. בקרב אנשי החינוך החרדי ומומחים ישנו נתון המצביע על נשירה "סמויה" בהיקף רחב יותר,³ מה שמעיד על עליה משמעותית מהשנים 2014-2015 בהן אחוז הנשירה עמד על 3.1% בלבד. מחקר שנעשה⁴ בדג-מרקר מצא שאחוז הנשירה הגבוהה קורה דווקא בישיבות הקטנות ונע בין 2000 ל-3000 נערים בשנה.

מה צריך הנער המתמודד

אם ננסה להגדיר את הצרכים הדומיננטיים של הנער המתמודד,

המשפחות הכי טובות

מחפשות אותך

מובילים
מקצועיות
כבר 22 שנה

קורס הנחייה וייעוץ בנוער נושר מניעת נשירה וילדים בסיכון

קורס מקצועי שמטרתו הקניית הבנה, ידע ומיומנויות מעשיות להתמודדות עם אתגרי הנוער

- ◀ העמקה במושגי ההתבגרות בהיבטים פיזיים, נפשיים וחברתיים תיאוריה וגישות קניניות להתערבות מקצועית
- ◀ ידע ומיומנויות באיתור זיהוי גורמי ומוקדי הסיכון והערכתם
- ◀ התייחסות לסוגיות מורכבות: הפרעת קשב, נשירה, בעיות התנהגות, סמכות וגבולות, אלימות, מדיה והתמכרויות
- ◀ היכרות עם דרכי סיוע אישיים ומערכתיים.

מרכז י.נ.ר - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה

לפרטים והרשמה: 02-6321625

בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

מתוך רצון שלא להשתייך לחברה שהזיקה לנוער וגרמה לו עול. תשתית רגשית לא יציבה - קשיים רגשיים לא נגרמים ביום אחד. חלקם מהווים קווי אופי ואישיות איתם נולד הילד, וחלקם יתפתחו עם הזמן כתוצאה מהסביבה ומהחברה. חשוב מאוד לזהות קשיים רגשיים ולטפל בהם מוקדם ככל האפשר. בעיות שלא מטופלות אינן נעלמות, הן הולכות ותופחות וצוברות ממדים שאחר כך קשה הרבה יותר לטפל בהם. האחריות של ההורים היא לזהות ולשים לב למה שעובר הילד, להעניק טיפול, סיוע ותמיכה ולא לחכות ש"זה יעבור". בין אם זה דימוי עצמי נמוך, לקויי תקשורת, בעיות קשב וריכוז ועוד, ישנה חשיבות לזיהוי וטיפול מוקדם ככל האפשר.

חברה - חברה לא בריאה יכולה להוות גורם משמעותי לסיבת ההתמודדות ונשירה עתידית. הימצאות בחברה שאינה בריאה יכולה לנבוע משתי סיבות עיקריות: פיצויי לחסך קיים עקב בעיות במרחב המשפחתי. כאשר היחסים אינם תקינים בחיק המשפחה הילדים מוצאים לעצמם חברה שתכיל ותקבל אותם כמו שהם ללא ביקרות ואשמה. הסיבה השניה היא חוסר שימת לב מספקת וזיהוי ראשוני לחברה בעייתית שמשפיעה לרעה על הילד. כאשר מזהים חברה שאינה תקינה ותואמת את הרמה של הילד עלינו כהורים להרחיקו ולשומרו מכל משמר עד כדי החלפת חברה לגמרי. זיהוי מוקדם יועיל, יותר מאשר זיהוי מאוחר.

חשיפה לתכנים בעייתיים - סכנות הרשת והאמצעים הדיגיטליים ידועים ומוכרים ויחד עם זאת, אנחנו עדים לחשיפה מאוד מוקדמת לתכנים אלימים ובעייתיים. חשיפה לתכנים בעייתיים הייתה יכולה להימנע עם יותר תשומת לב ומודעות של ההורים. זיהוי מוקדם של חשיפה יוביל לטיפול נכון ועזרה שאליה יהיה זקוק הילד או הנער.

לסיכום, ניתן לומר כי מעשה אבות הם סימן לבנים. גם אבותינו התמודדו ובכל זאת לא בחרו בהרחקה או ניתוק אלא קירוב ואהבה. לא שברו את ילדיהם במילים וניפצו את חלומותיהם ואישיותם במעשים, אלא האמינו בטוב שבהם ושעוד יצא מהם משהו ויכלו להשתנות. ובעקבות כך לא בגדו הילדים בהוריהם ונהגו בהם מנהג של כבוד תמידי כמו שמעידה התורה לגבי ישמעאל שקבר את אברהם אביו בכבוד ולגבי עשיו שכיבד את אביו יצחק ביותר. על כן עלינו כהורים להשתמש בכלים אלו, ולהידבק במעשה אבות ובכך נזכה שכל בנינו ובנותינו יזכו להיות בעלי מידות וקרובים לה' יתברך.

ביבליוגרפיה:

1. עיי' לספר אדני הבית לרה"ג משה פנירי שליט"א
2. המכון הישראלי לדמוקרטיה. מאמר דעה ד"ר אסף מלחי.
3. נתוני הלמ"ס
4. מירב ארלוזורוב, themarker, י"ד חשון תשע"ז
5. שלמה קארליבך

הרב דוד בן חי נותן מענה בבית ההוראה בימים א' עד ה'
בין השעות 08.00 ל 10.00 בבוקר ובין 13.00 ל 15.00
בצהריים לפניית לבית ההוראה: *2873

ויתורים בזוגיות

אני צריכה לומר לך את כל מה שאתה צריך לדעת?

רחלי וייס, עו"ס, יועצת זוגית,
מפתחת ערכת "כרטישיח" לשיח זוגי חוויתי
evrachel@gmail.com | 052-8735172

תחושת ריקנות, תחושה שכל אחד מוריד מה"עצמי" שלו חלקים חשובים רק כדי שנוכל להמשיך לחיות בשלום זה עם זה. לטווח הארוך, ככל שהויתורים המאולצים האלה מתרבים, מגיעים למצב של תחושת איבוד העצמי לחלוטין. הרגשה שה"אני" שלי לא משמעותי בזוגיות, שאני מיותר בתוך המערכת וכעס על כך שהצרכים האמתיים שלי לא נראים. התחושות הקשות האלו ממשיכות להתגלגל כמו כדור שלג, כיוון שבעיה מתלבשת על גבי בעיה ומחמירה את עצמה, ולפעמים כשבני הזוג לא מצליחים למצוא פתרונות טובים יותר - נוצר רגש של זרות ותחושת ריחוק רגשי. בסופו של דבר במערכת זוגית, מצד אחד אנו רוצים לחיות ביחד מתוך חלום זוגי משותף, אך מצד שני יש לכל אחד מאיתנו את הרצון לתת ביטוי מלא למי שהוא - על כל רצונותיו וצרכיו - בתוך הבית הפרטי שלו, כשזה מתערער, נוצר חוסר איזון.

"כבר אין לי כוח אליו", היא שיתפה אותנו בתסכול, "אני כל הזמן מוצאת את עצמי מוותרת על דברים שאנחנו לא מצליחים לנהל עליהם דיון נורמלי, אני פשוט מוצאת את עצמי פעם אחר פעם מתייאשת ומוותרת שוב ושוב, רק בגלל שכבר אין לי כוחות לזה" האישה הזו היא דוגמה לסיפור שחוזר על עצמו אצל זוגות לא פעם ולא פעמיים. בכל מערכת יחסים בין אישית, אנשים מייצרים ויתורים זה כלפי זה כדי לייצר אווירה של שלום ואחוה. אמנם, יכולת הויתור היא מיומנות חשובה במערכת זוגית כיוון שהיא מאפשרת לראות את השני ולהעניק לו, אלא שצריך לשים לב האם אנחנו מתנהלים מתוך ויתור של בחירה ורצון - שבהם אנו שמחים להעניק מתוכנו משהו ובכך לייצר ויתור, או שמא אנו מוותרים מתוך ייאוש ו"כניעה" כי אין לנו כוחות למצוא פתרון, או כי אנו מרגישים לא בנוח מול השני. כשוויתורים בזוגיות נעשים מתוך אילוץ וחוסר חשק, נוצרת

בוגרת סמינר, בואי להוביל!

תוכנית רבה מאפשרת לך לפרנס בכבוד תואר ראשון של האוני' הפתוחה

מדעים (B.Sc.)
(בהדגשת מדעי
המחשב*)

- מעטפת לימודים מקיפה
- סביבת לימודים תורנית

B.A.
**בניהול
וכלכלה**

- תוכנית לימודים מובנית אחת לשבוע
- ללא תנאי קבלה

➤ אפשרות לקבלת מלגות

ההרשמה בעיצומה!

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
בית הדפוס 30, ירושלים > Rishum@ynrcollege.org > YNRcollege.org

לפרטים והרשמה: 02-6321614/617

כדאי לשים לב שגם כשזוגות יודעים לוותר מתוך בחירה ורצון, עדיין אין זה אומר שלעולם לא יהיו מקרים בהם יש גם ויתורים מתוך ייאוש, אך עיקר השאלה היא מה יש יותר - האם בזוגיות שלנו רוב הוויתורים הם מתוך רצון, שמחה ובחירה? או שרובם - או שלפחות המשמעותיים ביותר ביניהם - בעיקר נובעים מרצון להשתיק את הסיטואציה ולברוח ממנה?

הבשורה הטובה היא שניתן לעבור ממצב שבו רוב הוויתורים נובעים מייאוש, לכאלו שנובעים מתוך רצון ובחירה - מתוך שמחה ואהבה.

על מנת שזה יקרה יש ליישם בראש ובראשונה 3 עקרונות חשובים:

1. לזכור שאנחנו לא בתחרות הורדת ידיים. בתחרות, החזק יותר מצליח "להכריע" את זולתו, ובן הזוג שנאלץ לוותר מקווה שתגיע ההזדמנות האחרת בה הוא יוכל "לנצח" ולממש את רצונו.

הדרך לפתור את הסיטואציה היא לעבור מהורדת ידיים ללמידה משותפת. ברגע שמפסיקים להתווכח ועוברים לדיון וחשיבה מצליחים למצוא פתרונות יצירתיים שיתנו מענה לשני הצדדים.

2. לא לאפשר לנו ליפול למלכודת הוויכוח. פעמים רבות אנו נוטים לפתור את הבעיות שלנו במהלך וויכוח אלא שאז אנו גם מתגוננים ולא באמת פנויים ליצירת פתרון בהסכמה.

לכן חשוב למצוא זמן רגוע ונעים לנהל שיח, כאשר שנינו קשובים ופתוחים ומסוגלים לשתף ולשמוע בכנות את הצרכים והרגשות של כל אחד מאיתנו.

אפשר ורצוי כמובן גם לוודא זה עם זו מתי מתאים לשוחח על כך.

3. בררו את ה"למה" - אנחנו בדרך כלל מתווכחים על התוצאה המעשית, אנו מבטאים מה אנחנו רוצים שיקרה, אולם ככל שנדע לזקק עם עצמנו "לָמָּה" אנו רוצים את מה שאנחנו רוצים ולא רק את ה"מה" אנחנו רוצים, כך יהיה לנו הרבה יותר קל לקבל מענה על ה"למה" הזה, גם אם זה ידרוש מאיתנו להיות פתוחים לפתרונות אחרים ויצירתיים שלא חשבנו עליהם.

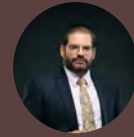
את הברור אפשר לבצע בשיח כנה ולהשתמש בכלים מקצועיים שמיועדים לחיזוק המודעות העצמית, השיח הזוגי ושכלול התקשורת הזוגית.

ברגע שאנחנו מיישמים את העקרונות הללו, נהיה מסוגלים להבין אחד את השני ויהיה הרבה יותר קל למצוא פתרונות טובים יותר שיתנו מענה טוב ל"לָמָּה" שחולל את הקונפליקט.

הרבה פעמים הפתרון המשותף כלל לא ידרוש ויתור, וגם אם יהיה צורך לוותר מ"העצמי" - נעשה זאת מתוך שמחה ורצון להיטיב עם השני ולא מתוך תחושה שאין לנו ברירה אחרת.

בדרך זו כל אחד מאיתנו ירגיש שיש לו מקום למי שהוא בקשר הזוגי, ותהיה תחושה של נתינה זה לזו, שמאליו תגביר את האהבה והחיבור הרגשי.

מקורות:
באור פניך - האישה ומצוותיה" הרב ראובן ששון | ראש ישיבת רמת השרון
"בלי ויתורים כואבים" הרב אוהד תירוש | בניין שלם
"ותרנות או ויתור? על ויתורים בחיי הנישואין" הרב אייל אונגר | מרכז י.נ.ר.

בשורה חדשה, הסתכלות מנקודות מבט לא שגרתיות, מרתקות, מאתגרות, ומניבות פירות שהולכים ומשתבחים עם השנים.

ואיך משיגים את המטרות הללו בפועל?

אנחנו מתחילים בראיונות הקבלה שאנו עורכים על מנת לוודא שיש לתלמיד תכונות בסיסיות המתאימות לעיסוק בתחום המרתק והמאתגר הזה. חלק מהתלמידים שמתראיינים מופנים לתחומי למידה אחרים שמתאימים לכישוריהם, ואותם אלו שעשו רושם ראשוני של התאמה לתהליך של למידה ועבודה אישית במסגרת ההכשרה - מתקבלים לקורס, ואיתם אנחנו צועדים לאורך כל הדרך ובהם אנחנו משקיעים את מיטב מרצינו על מנת להפכם ליועצים מקצועיים, מודרכים, ופועלים מתוך מסגרת אתית כיאה לאנשי מקצוע רציניים.

אתה יכול לתת לנו סקירה קצרה על תכני הלמידה וההכשרה?

אני יכול לנסות לסקור את התכנים המרכזיים. כבר בתחילת הדרך נכנסים התלמידים למהלך של שתי יחידות לימוד מעשירות, הכוללות הרחבה מבוססת מחקר וספרות של הבנה בתורת הנפש של היחיד, ובתורת "הנפש הזוגית", והשילוב ביניהם, ובהמשך הבנת שלבי ההתפתחות של התא הזוגי והמשפחתי. בהמשך תורחב היריעה לנושאים חשובים וביסיים כאתיקה משפטית, כתיבת חוות דעת, דילמות הלכתיות, זיהוי והתמודדות עם הפרעות ובעיות בחיי אישות, זיהוי והתנהלות מול מערכות נישואין שמתמודדות עם מצבים פסיכיאטריים, מצבי אלימות ופתולוגיות נוספות. מכאן ואילך, בתהליך הדרגתי התלמידים נחשפים לעקרונות בסיסיים של התהליך הייעוצי-טיפולי, הם רוכשים הבנה שיטתית במודלים מבוססי מחקר המשתלבים לכדי גישות טיפוליות ברמות שונות המיועדות למצבים מורכבים, תוך כדי הם מתרגלים ועורכים סימולציות מודרכות, נפגשים עם זוגות ומקבלים ליווי הדרכתי מצוות מדריכים רחב שהמרכז הכשיר למטרה זו.

בשלבים מתקדמים של הקורס התלמידים צופים בתהליכי טיפול ועוברים מסע אישי, עמוק, מרתק המייצר שינוי בעולמו של התלמיד ומכשיר אותו להוביל תהליכי שינוי אצל זוגות המבקשים את עזרתו לתהליך שהם מבקשים לעבור על מנת להכניס שכונה לביתם.

אין ספק שמקצועיות ורצינות, עבודה קשה וקהל יעד שמתאים לעסוק בתחום מובילים את הלומדים ואת המרכז להצלחות. אם גם אתם מעוניינים להשתלב בעשייה משמעותית המשלבת חזון, פרנסה ותרומה לקהילה, בואו להיות חלק מקהילת היועצים והמטפלים של מרכז י.ג.ר: 02-6321620

מרכז י.ג.ר מקיים מזה 22 שנים תכניות להכשרת אנשי מקצוע בתחומי ההנחיה, הייעוץ והטיפול בקרב הציבור הדתי והחרדי על כל גווניו. זאת מתוך מטרה להכשיר יועצים ומטפלים מתוך הקהילות השונות למתן מענה הולם ומקצועי לכלל האוכלוסייה בישראל. התכנית המרכזית היא התכנית להכשרת יועצי נישואין ומשפחה המשלבת לימודים עיוניים ומעשים לחיזוק הבית היהודי. לקראת פתיחת מחזור לימודים חדש - מחזור 80, קיימנו ראיון עם הרב אביחי שלום כהן, רכז התכנית.

תאר לנו בקווים כלליים את הקורס להכשרת יועצי נישואין ומשפחה

הקורס להכשרת יועצי נישואין ומשפחה הוא קורס ייעוצי מתקדם ברמה טיפולית גבוהה. זוהי מסגרת הכשרה ייחודית שמכילה גוונים מרתקים, הן אנושית והן מקצועית. בקורס לומדים רבנים ורבניות, דיינים ומורות, בעלי תואר ראשון ושני, עוסקים ומטפלים רגשיים, תלמידים מהארץ ומחו"ל, ואף כאלה שלמדו את תחום הייעוץ הזוגי במסגרות אחרות והחליטו להצטרף לקורס הייחודי הזה מתוך הבנה שהתחום הזה במרכז י.ג.ר מביא רמה אחרת של תיאוריה ופרקטיקה. אחד הביטויים של הצלחת הקורס הוא מספר מחזורי הלמידה הרבים ומספר התלמידים והתלמידות המאכלסים את ספסלי הלימודים, והבקשה החוזרת ונשנית מכל קבוצה שמסיימת לאפשרות הארכה של הקורס לשנה נוספת.

מה סוד קסמו של הקורס שקנה לו שם כל כך מקצועי וחשוב ובאופן חוצה מגזרים?

בעיניי סוד קסמו של הקורס מתחיל בראש ובראשונה במטרות, בחזון שבבסיסו. המטרה המרכזית של מרכז י.ג.ר אינה להרבות יועצי נישואין ומשפחה, אלא ליצור מצב שזוגות החפצים בעזרה להנעת תהליך זוגי על מנת להעלות את שביעות הרצון מנישואיהם, יגיעו לאיש מקצוע ללא פשרות מקצועיות וללא פשרות אתיות והלכתיות. השילוב הזה, של רגישות להשקפת עולם תורנית מחד, והתנהלות מקצועית מתוך עולם תיאורטי מבוסס מחקר וספרות ובאופן שיטתי תחת הדרכה מקצועית, זהו סוד העמדת דור של יועצים שהולך, נבנה ומתפתח, ובשנים האחרונות צובר תאוצה וקונה שם בארץ ובעולם. ברמת התוכן, הלמידה בקורס אינה למידה תיאורטית קרה, אלא למידה המנגישה את התיאוריות הפשוטות והמורכבות יותר באופן אישי וחוויתי, תוך כדי ליווי הצוות המקצועי בכל שלבי הלמידה. תלמידי הקורס מדווחים פעם אחר פעם על מתן מענה באופן יציב לאורך כל הדרך וברגישות רבה לצרכי התלמיד. מענה כזה ניתן לחוות רק כאשר מאחורי המפעל הגדול הזה עומד חזון, חזון אמתי לעצב דור אחר של יועצי נישואין, דור שמביא

משפחה לפני הכל

מובילים
מקצועיות
כבר 22 שנה

הכשרת יועצי נישואין ומשפחה

בחסות האוני' הפתוחה מערך לימודי החוץ

- שילוב לימודים עיוניים עם עבודה מעשית ולווי אישי לאורך כל הדרך
- מיועד לבעלי רקע ונסיון בתחום הייעוץ או בעבודה חינוכית קהילתית בכפוף לראיון קבלה
- מתן ייעוץ זוגי ומשפחתי להתמודדות עם אתגרים במעגל החיים
- גישות וטכניקות מובילות, ניתוח סיסטמאציות, צפייה בטיפולים והדרכה משולבת

בפיקוח בית הדין ובית ההוראה שערי הלכה ומשפט

קבוצות חדשות גברים \ נשים בירושלים ובמרכז

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321625 | 03-7160130
בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה
YNRCOLLEGE.ORG - RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

אתר משפחה
ראיון עם בוגר במרכז י.נ.ר.

שם: הרב יוסף שילת גיל: 57

נשוי+6 ילדים מגורים: נתיבות

מה היה תחום עיסוק שלך לפני הלימודים?

סא"ל במיל, רב פיקוד דרום וקצין במטה הכללי.

מדוע בחרת ללמוד את התחום?

במשך 30 שנה במסגרת תפקידי בשירות הצבאי, נחשפתי לצורך של חיזוק התא המשפחתי בכללותו, בתחום הזוגי, ההורי וכן בתחום האישי. התודעתי לסוגיות זוגיות ואישיות מורכבות אשר מושפעות ומשפיעות על חיי המשפחה בכלל ועל הזוגיות בפרט.

בסיום תפקידי הצבאי, בחרתי ללמוד ולהתמקצע בתחום וכך הכרתי את מרכז י.נ.ר. שהתברר לי כאלטרנטיבה מצוינת למכללות ואוניברסיטאות כלליות שהוצעו דרך הצבא.

בינר קבלתי מענה לצורך הרחב והעמוק מבחינת לימודים עיוניים, עבודה מעשית ופרקטיקה, ומענה להרחבת הידע והמקצועיות כדוגמת השלמויות, ימי עיון והדרכה.

הלימודים היו לי מאוד משמעותיים, גם ברמה המקצועית וגם מבחינה תורנית, ערך מוסף שהיה לי מאד חשוב ביותר ולא נאלצתי להתפשר.

במה אתה עוסק היום?

במהלך היום אברך בכולל לדיינות בבאר שבע ובערבים מנהל קליניקות פעילות בנתיבות ובאר שבע, עובד עם כל סוגי הציבור, דתיים חרדים ואף שאינם דתיים כלל.

מה הם העקרונות המנחים אותך בעבודה שלך?

ראשית, הידיעה הברורה שהעיסוק הוא שליחות גדולה, ועשיה בתחום הנישואין והמשפחה הוא ערך עליון ומקודש.

בנוסף, לראות את האדם באשר הוא ואת הטוב שבו, לזהות את הכוחות הייחודיים של הנועץ ולהביא אותו למיציא כוחותיו המיוחדים.

להיות רלוונטי למציאות המורכבת בת ימינו ולייצר ערך מוסף ייחודי, תורני ומקצועי.

יש לי חזון לפתוח מרכז להורות ומשפחה בעיר נתיבות, כדי לתת מענה לצורך החסר.

ספר לנו סיפור הצלחה שחווית בעבודתך כמדריך חתנים

זוג שהגיע לבחינת הקשר ביניהם לקראת נישואין שניים, עברנו תהליך ארוך ומאתגר הכולל את כל המורכבות של זוגיות שניה על רקע גירושין. בתום התהליך המשמעותי והעמוק שעברנו יחדיו, הם החליטו להינשא ובקשו שאני אערוך להם את החופה. זה היה סיפור קשה ומאתגר עם סוף מאד מרגש ומשמח.

מהו הרווח האישי שהפקת מהלימודים בי.נ.ר.?

הגשמתי חלום. אני נמצא במקום שמאפשר לזוגות לראות ולתפוס את הנישואין מהצד הטוב והיפה, השמח והמבורך של הזוגיות ולא רק מהכיוון המאתגר והמעייף.

תן לנו ההמלצה אישית מארגז הכלים שלך

לא להפסיק ללמוד, בקורסים, השתלמויות והדרכות, אין סוף ללמידה.

וכן להיות בעשייה, להנחיל הלאה את מה שלומדים.

"משחק בקוביא"

הרב אליהו פדידה
רב בי"כ "אוהל אברהם", גבעת זאב
רב משיב בביית ההוראה "שערי הלכה ומשפט"

שאלה: שלום וברכה, אני אב לשני בנים ומידי מוצאי שבת מתקיים בבית הכנסת בקהילתנו לימוד 'אבות ובנים', ובכל פעם לאחר הלימוד מחלקים לילדים ממתקים שונים כנהוג. באחת הפעמים, ראה הגבאי שאין מספיק מאותו חטיף עבור כל הילדים, ולכן קיבץ מכל מיני שאריות של חבילות ממתקים מהשבועות הקודמים ולא כל הילדים קיבלו ממתק זהה, והנה הגבאי נתן לי להעביר לבני סוכריה אחת, וחטיף אחד. הבעיה הייתה ששניהם רצו את החטיף. כדי לא לגרום צער לאחד מהבנים החלטתי להחביא את הממתקים מאחורי ידי, ואמרת לאחד מהם שיבחר יד, ומה שנמצא באותו היד ייקח לעצמו, והממתק השני יהיה לאחיו, אלא שבאותו רגע העיר לי אחד המשתתפים שהוא שמע מהרב שאסור לעשות כן, ולכן נפשי בשאלתי האם צדקו דבריו, ואם כן מה סיבת האיסור?

אסור להרגיל את בניו בזה. אלא שכשמדובר באבא שנותן ממתקים לבניו יש לדון מצד שאינו מרגילם ממש בגורלות מכיוון שהבנים לא נתנו שום דבר משלהם, וכעת הכל שייך לאב.

והנה במשנה במסכת שבת (קמח:): אמרו שמותר להפיס [לעשות גורל] בין בניו ובני ביתו כשהמנות שוות. ומסקנת הגמ' (שם קמט). שמותר לעשות גורל בין בני ביתו, אף כשהמנות אינם שוות כיוון שהכל שייך לבעל הבית, אין חשש שיבואו להתרגל בזה.

וכן אמר רב במסכת בבא מציעא (עה ע"א) וז"ל הגמ' שם: 'מותר להלוות את בניו ובני ביתו בריבית, כדי להטעימן טעם ריבית' [היינו שמתוך שיצטרכו להחזיר לאביהם ירגישו כמה הדבר חמור וכשיגדלו יזהרו יותר מהלוואה בריבית] אלא שאמרו שם 'ולאו מילתא היא דלמא אתי למסרח'. [פירוש: אין הלכה כמותו כיוון שיש חשש שהבנים יתרגלו לגורלות וכשיגדלו יבאו להלוות בריבית].

ונמצא שישנה 'סתירה' בין דברי הגמ' במסכת שבת, שמבואר שם שמותר לעשות גורלות לבני ביתו ואין חשש שמא יבואו בעתיד לשחק בקוביא ולעבור על איסור של הטלת גורל, לבין מה שאמרו במסכת בבא מציעא, שאסור להלוות לבניו בריבית מחשש שמא יבואו להלוות בריבית כשיגדלו.

ועל פי 'הסתירה' הנ"ל נחלקו רבותינו הראשונים כיצד יש לפסוק לעניין הלכה:

תשובה: ראשית ראיתי לנכון להקדים מה מקור האיסור לעשות גורל, ושאר הימורים ע"י משחקים וכדו':

במשנה במסכת סנהדרין (כד ע"ב) שנינו: 'אלו הפסולים לעדות המשחק בקוביא, וכו'

'משחק הקוביא' פירושו שמתאגדים קבוצת אנשים ומשחקים בחתיכות של עצמות, וכל אחד מהמשתתפים מניח ממון בעירבון, ולפי הכללים שקבעו, רק אחד זוכה ומקבל את הכסף של כל המשתתפים במשחק.

וישנן שתי סיבות מדוע אסור לשחק בקוביא: יש אומרים שהאיסור הוא משום גזל מדרבנן, שאע"פ שכל אחד מהמשתתפים מתרצה להשתתף בגורל, מ"מ אינו מתרצה באמת לתת את המעות לזוכה, שכל אחד מהם רוצה הוא להיות הזוכה, ורק על דעת שיזכה הוא מוכן להשתתף במשחק, ואם היה יודע שיפסיד בוודאי שלא היה מוכן לשחק. נמצא שהאדם שהצליח בגורל והרוויח את המעות, גזל את חבריו שאינם התרצו באמת לתת לו את המעות. (וכן כתב רש"י שבועות לא. וכן פסק הרמב"ם [פ"ו גזילה ה"י] שו"ע [ח"ו מ"ס' שע"א])

ויש אומרים שהטעם שחכמים אסרו לשחק בקוביא הוא משום שהמשחק אינו עוסק ביישובו של עולם, והוא בכלל 'מבלי עולם'. (וכך פסקו תוס' והרא"ש [שם] וכ"כ הרמ"א [בהג"ה שם]) והנה הדבר ברור שגם כשאדם מחביא מאחורי הידיים והחפץ נעלם מעיניהם הוא בכלל עשיית גורל, כיוון שכל אחד מהם סומך על עצמו שהוא זה שיזכה בממתק החשוב יותר, וממילא

ובמקרה דנן נראה שהממתקים שייכים לילדים ולא לאב, היות והגבאי נתן אותם בעבורם, ורק נתן לאב את הזכות להעביר לילדיו את הממתקים, וקימ"ל שקטן שנותנים לו צרור וזרקו, אגוז ונטלו זוכה לעצמו (ע"פ המבואר במסכת גיטין [סד:]: ובשו"ע [חור"מ סי' רמג סט"ו]) וכ"ש במקרה דנן שיש דעת אחרת מקנה. (ראה בר"ן [ל: ד"ה ואמר] וברב המגיד [פ"ד מהלכות זכייה ה"ז])

ולכן נראה שאכן היה אסור לאב לעשות גורלות בין ילדיו אף במנות שוות, ודברי חבריך צודקים להלכה.

ודרך אגב ראיתי לנכון לעורר על כך שברוב ככל בתי הכנסת נעשים הגרלות על פרסים במסגרת קריאת תהילים בשבת. ומרן השולחן ערוך (סי' שכב ס"ו) כתב שאסור לעשות הגרלות בשבת אף לדבר מצוה שהרי אסר לעשות גורלות על מנות בשבת אף שיש בזה מצות עונג שבת.

אלא שיש כמה מפוסקי זמנינו שכתבו להקל לעשות גורלות ועיקר הנימוק הוא שהוא דבר מצוה שמבלי ההגרלות הרבה ילדים לא היו מגיעים לבית הכנסת לקרוא תהילים. [ראה בשש"כ (עמ' רמב) ובבני ציון ליכטמן (סי' שכב)]

ויש שאסרו גם בזה היות ולדעת מרן השולחן ערוך גם לצורך מצוה אסור לעשות גורלות. [ראה בשלמי יהונתן לרב יהונתן בן

צור (עמ' רפד) ובספר שערי יושר (ח"ד סי' סו) בפסק"ת] ונראה לדינא שכשאין אפשרות לעשות את ההגרלה במוצאי שבת כגון בשבתות הקיץ שהשבת יוצאת בשעה מאוחרת, או כשיש טורח לקבצם שנית יאמרו לאחד הילדים שלא הגיעו למצוות שיערוך את הגורל, שכיוון שיש בזה מחלוקת בין הפוסקים יש להקל לקטן (ראה בב"ב סי' רסט ובשו"ע וברמ"א בסי' שו סי"ב) ובנוסף הילד הזוכה בהגרלה ישאל מספר שאלות כדי שלא יקבל את הפרס רק ע"פ הגורל. (ראה בספר שערי הוראה ח"ו ענייני שבת עמ' מד-מט)

הרב פדידה נותן מענה בבית ההוראה בימי ג' בין השעות 13.00-15.00 ובימי ו' בין השעות 10.00-12.00 | *2873

יש אומרים שמותר לעשות גורלות בין בניו אף כשהמנות אינן שוות. ומה שאמרו במסכת בבא מציעא שאסור להלוות לבניו בריבית הוא דווקא בהלוואה כזאת שאסורה מהתורה, אבל איסור עשיית גורלות הוא מדברי סופרים, וחכמים לא גזרו בעשיית גורל לילדיו מחשש שמא יבאו לשחק בזה כשיגדלו. (כן פסקו הרמב"ם [פכ"ג ה"ז] רבינו ירוחם וביאור הדברים הוא מהרב המגיד)

ויש אומרים שאין הבדל בין להרגיל את בניו באיסור הלוואה בריבית, לבין להרגילם באיסור עשיית גורל ובכל אופן אסור. שבמסכת שבת אמרו שמותר לעשות גורלות בין בניו, העיקר כדברי הגמ' במסכת בבא מציעא, ועוד שכן פשוט דברי המשנה במסכת שבת (קמח:): ע"ש. וסיים ע"ז הב"י (סי' שכב ס"ו) שכן מסתבר. (כן פסקו הרי"ף והרא"ש והטור והביאור הוא מהב"י) ופ"י הדבר שאף לעשות הגרלה לבני ביתו אסור מהחשש שמא יעשו גורל באופן האסור כשיגדלו.

ובשולחן ערוך (שכב ס"ו) פסק 'בסתם' שכשהמנות אינם שוות אסור לעשות גורלות אף בין בני ביתו 'וביש אומרים' כתב שמותר לעשות גורלות עם בני ביתו גם כשהמנות אינם שוות. והיות וקימ"ל 'שהלכה כסתם' נמצא שדעת מרן לאסור להטיל גורלות בין ילדיו, כשהמנות אינם שוות. (כה"ח אות לא)

אמנם כל זה כשהמנות אינם שוות מבחינה ממונית, אבל אם המנות שוות מבחינה ממונית ורק בעיני הילדים אחד הממתקים נראה יותר שווה ערך, הדבר מותר שנחשב שהמנות שוות ובין בני ביתו אין איסור בזה.

סיכום ההלכה: א. כשמחיר הממתקים שווה מותר לעשות גורל בין בני ביתו כיוון שהכל שייך לאדם אחד, אין חשש שכשיגדלו יבאו לשחק בקוביא. ב. כשמחיר הממתקים אינו שווה אסור לעשות גורל אף כשהכל שייך לאב, מחשש שירגילים בקוביאי. ג. כשכל אחד מהמשתתפים בגורל נותן חלק משלו אסור לערוך גורל בין משתתפים אף כשהמנות שוות. (ע"פ הגמ' והשו"ע (שם)

שערי הלכה ומשפט
בית הוראה
בנשיאות הרה"ג חגי שושן שליט"א

*2873

פירוט השלוחות בהתאם למענה הניתן במוקד

1 שאלות כלליות בהלכה: שבת, ברכות, תפילה, אבלות ועוד

2 מענה הלכתי בתחום המשפחה פרויות, נדה, צניעות, יחוד ואישות

3 מענה לנשים בלבד על ידי מדריכות הלכתיות

4 שאלות בדיני ממונות בשיתוף בית הדין דרני משפט

5 הזמנת רבני בית ההוראה לשעורים ברחבי הארץ

6 מענה מקצועי בתחום האישי והמשפחתי

7 מרכז גישור ויישוב סכסוכים

8 פניה ישירה למנהל בתי ההוראה הרב דוד בן חיי

שיחה בשניים

חשיבות הנישואין בנישואין

רונית מילר, יעוצי נישואין ומשפחה, פסיכותרפיה נייד-0504165244 mronit@etrog.net.il

כבוד הדדי למורשת השונה ירקום מארג שיוביל להעשרה של כל צד ויהווה מודל התנהגותי של אחדות משפחתית לצאצאים.

מאזני האשם

אחד ממרעילי התקשורת הבין אישית היא הנטייה להאשים. כאשר אחד הצדדים מאשים את זולתו בנושא מסויים הוא הניח כביכול על כף המאזניים משקולת. בן או בת הזוג, כאקט של התגוננות, ינקוט בהאשמה נגדית וכך יחזיר כביכול את האיזון על ידי משקולת בצד השני. כך ימשך 'מאבק המשקולות' שעל פי רוב מסתיים בריב, רוגז, חוסר הבנה הדדי ואת העיקר בני הזוג פספסו - את היכולת להגיע לפתרון אפקטיבי.

הדרך הנכונה היא להעיר את תשומת ליבו של הזולת לנושא שמפריע או להביע צורך אישי במקום להטיח האשמה. כך בן הזוג לא יחוש צורך להתגונן ויגדלו הסיכויים שהעניין ייפתר.

לעיתים הזולת מגיב ברצון טוב אך לא תמיד מצליח לממש את מה שמצפים ממנו. כאן נכנסת לתמונה חשיבות של דיאלוג שיתופי - לשבת ביחד, לדעת להקשיב אחד לשני מתוך התעניינות ברחשי הלב ההדדיים ולחשוב על פתרונות. לבדוק ביחד מה יקל על בן הזוג ליישם את הדברים ועל מה אפשר להתפשר ולוותר ועדיין שני הצדדים יהיו שבעי רצון.

טעויות יכולות להוביל למלחמת האשמות או להפך, לאפשר קירבה מכך שבני הזוג יחוו בטחון רגשי מעצם הידיעה שיזכו להבנה ותמיכה.

תאום ציפיות

לפני הנישואין בני הזוג מבררים את אופי הבית שעומד להבנות ועושים תאום ציפיות. לעיתים לא מסכמים באופן מובהק איך

מילים שנאמרו לא יחזרו לאחור לעולם. מילים שלא נאמרו לא יצמיחו מאום אך גם לא יהרסו. המילים הן מתנת שמיים נפלאה שיכולה להוות את הגשר בין האיש לאשתו בתנאי שידעו להשתמש בהן באופן הראוי.

שפה משותפת היא שפה ששני הצדדים מבינים ולכל מילה יש משמעות שעלולה להשתנות. בין אדם לחברו ובמערכות יחסים נדרש זמן לתהליך שיוביל לאוצר מילים מתואם בין שני הצדדים, ושפה של שני בני זוג מתהווה ומעשירה את עצמה לאורך שנות החיים המשותפים, החוויות והנסיונות הרבים.

ישנם זוגות שמתחילת הנישואין מתחברים בשיחה זורמת שמאפשרת קירבה לעומת זוגות שכל נושא שעולה מעורר אנטגוניזם ונגרר לוויכוח. כאשר הם מגיעים ליעוץ הם מצהירים שהם כל הזמן רבים ושיש כל הזמן צעקות בבית כאשר כל צד מרגיש שהוא ה'בסדר'.

ישנם גם זוגות שהתקשורת ביניהם זורמת מתוך קירבה והבנה עד שהם נתקלים בנושאים מסויימים עליהם אינם מצליחים לגשר. לעיתים הבדלי מנטליות גורמים לקצר תקשורת. כל צד ראה בביתו דפוסי התנהגות שונים, השקפות שונות ביחס להתנהלות בנושאים כמו ניהול כלכלת הבית, היררכיה, מטלות וחלוקת תפקידים.

בני הזוג יעשו בחכמה אם ישבו ויבררו ביניהם מה חשוב ומשמעותי לכל אחד מהם וכיצד הם יכולים לסלול נתיב חדש יחודי לשניהם ויצרו את המרקחת המשפחתית של עצמם שלא חייבת להיות דומה למשפחות המוצא שלהם אך למרות הכל משמרת ערכים ועקרונות חינוך, מסורות והנהגות מהעבר.

מתנקה בקשר. הרבה פעמים הצד המוותר מתרחק רגשית, מה שמביא לנתק או לרדידות של הקשר.

כאשר האמון הרגשי נסדק צריך זמן לשקם את הקשר. גם כאשר כבר פונים ליעוץ צריך להימנע מלצפות לתוצאות אינסופיות. קל לפגוע ולהרוס אך התיקון הינו תהליך שדורש זמן. לעיתים צריך לבנות מחדש דימוי עצמי חיובי, לשנות תפיסת עולם של חלוקת תפקידים, ליצור ריחוק מבריא ממשפחת המוצא בכדי לבנות מחדש על יסודות יציבים.

מכשילי התקשורת

'כמים הפנים לפנים, כן לב האדם לאדם' (משלי כז יט) אומר שלמה המלך, אך יש מקרים שזה לא בדיוק. קורה שאחד מבני הזוג מאיר פנים אך בן או בת הזוג מתרחקים, דוחים ומפרשים כוונות אחרת. עלולות להיות לכך מספר סיבות וחשוב לברר את שורש הבעיה. בדרך כלל אלו מטענים רגשיים שנצברים. מקרה לדוגמה הוא זוג שלא היתה ביניהם תקשורת רגשית. כלנסיונותיה של האשה להתקרב ולהתחבר גררו אדישות מצד הבעל. האשה התלוננה על כך שבעלה לא מתייחס אליה. בתגובת הבעל מתברר שהיא מתבטאת כלפיו בזלזול ומרבה לפגוע בו, ולכן הוא נסגר. עם זוג כזה עובדים על תקשורת לפתרון קונפליקטים על מנת היא תשנה את צורת הדיבור ותפסיק לזלזל או להשפיל. חשוב גם לברר מדוע היא מתבטאת באופן שמשפיל את בעלה. במקרה זה התגלה שהיא בחרה בעל סבלני וותרן אבל גדלה עם אבא תקיף וסמכותי ובאופן לא מודע וותרנותו של הבעל נראתה בעיניה לא גברית.

סיבות נוספות רבות ומגוונות עלולות לגרום לתגובה מרוחקת ויכולות לנבוע מהעולם האסוציאטיבי של אחד מבני הזוג. לדוגמה אשה שגדלה ללא אב מתקשה להסתגל לדמות גברית בבית ומרגישה איום, או בעל שנזכר במורה המענישה כאשר אשתו מביעה מורת רוח.

כאשר המושגים של כל אחד מבני הזוג שונים, אפילו תגובות הומוריסטיות ניטרליות עלולות להתפרש כפגיעה או זלזול. שיחת הבהרה בין בני הזוג צריכה להערך באווירה נעימה ובנחת ולא ברגעי לחץ זמן, טירדה ועייפות. כדאי לשאול אחד את השני למה התכוון באמירה מסוימת, איך נהגו בבית הוריו במצבים דומים ואז להסביר את התחושות האישיות ולהחליט יחד על סגנון הדיבור שיאפיין את השיחות ביניהם.

חשוב להגדיר ביחד הנהגות וערכים כך שיתהווה אמון הדדי שימנע רגישות וחשדנות. בשעת מריבה צריך להימנע מהטחת עלבונות ומלאמר לבן או בת הזוג כמה הם דומים להורים שלהם

ייראו חיי הנישואין, אלא מסיקים מסקנות ממה שבן הזוג סיפר על עצמו, ומכאן עלולות להיגרר מחשבות, משאלות וציפיות שלא תואמות את המציאות.

ללא שיחות הבהרה והגדרת הציפיות לאחר הנישואין בני הזוג לא ידעו על האכזבות של בני זוגם שבינתיים צוברים מטענים של כעסים. מטבע הדברים וויתורים והימנעות מברור הדברים יגרמו להתפרצויות על נושאים אחרים.

השיח המשותף להגדרת הציפיות נכון בכל שלב בחיי הנישואין. הדינמיקה של המצבים המשתנים מזוג מאורס לזוג נשוי מציבים אתגרים רבים ובוודאי כשנולדים ילדים. הציפיות יכולות להיות בעלות משקל בנושאים כמו מגורים, חינוך, פרנסה או למודים.

**התפתחות הדיאלוג
המשותף חשובה מאד
להעמקת הקשר בין בני
הזוג אך לעיתים נבלמת
בעקבות החיכוכים
שמקבעים את נושאי
השיחה בתחומים הטכניים
של ניהול הבית והילדים.**

לעיתים מפתיע כמה לא פשוט להבנות מול עניינים כביכול משניים, ציפייה של האשה מבעלה ליחס מסויים מול או צורך של הבעל שאשתו לא תשתף את בכל דבר ולהפך. ציפייה לסדר ונקיון או רצון האשה שהבעל יעזור עלולים להפוך להרסניים בלי פרופורציה למשמעותם בחיי הבית. אפילו צורך לקבל מחמאות או הבעת הערכה לעשייה כביכול שגרתית בבית עלולה לצבור תסכולים. מרגישים אי נחת ותסכול? שבו ללבן את הדברים, תרשמו הסכמים וצאו לדרך חדשה. תנסו להיות קשובים לצד השני, ואם זה קשה לבד, כדאי לפנות לקבלת ייעוץ. לפעמים אחד מבני הזוג מוותר לאורך חודשים ושנים למען שלום הבית, אבל זה

בית הוראה ייחודי הנותן מענה בנושאים רגישים
בתחום הבית היהודי ע"י רבנים בעלי הכשרה מקצועית

*2873

שלוחה 2

רוצה להיות מטפל טוב יותר?

מובילים
מקצועיות
כבר 22 שנה

קורס היפנו-תרפיה גרסיבית משולבת

לאיתור וטיפול בטרומות מורכבות

כלים יעילים ועוצמתיים לעבודה במצבי תודעה שונים ומשתנים:
גרסיה היפנוטית, טיפול בפוסט טראומה
ועיבוד של טראומות בתוך מצב טראנס

הכלים ישולבו מתוך כל שיטות
הטיפול המובילות בפסיכולוגיה המודרנית ביניהן:
NLP, SE, היפנו אנליזה, מיינדפולנס, EMDR, פוקוסינג ועוד.

תכנית ליועצים ומטפלים מומחים

קבוצות גברים / נשים

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321603
בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

כבקות. מילים פוגעות ומשפילות גורמות לנזקים שקשה לתקן.
צריך להציב מטרות משותפות ולהביט קדימה על השינויים
הרצויים.

טעות לקטוע את הזולת באמצע הדיבור בתואנה שכבר מבינים
את מה שרצה לומר. השלמת משפטים כאשר המאזין מנחש
את כוונת הדובר, נותנת זולת תחושה שאין סבלנות להקשיב
לו. כאשר בן הזוג מתעקש להמשיך לדבר, צריך לאפשר לו
מתוך הבנה שעצם ההקשבה גורמת לו הרגשה שנותנים מקום
לתחושותיו וגם אם לא הכל פתיר זה מרגיע אותו.

כשאדם אומר: 'אין לי עם מי לדבר!' משמע שהוא חש שהזולת
מסרב להבינו. במקרה כזה בן הזוג צריך לבחון שנית את הדברים
שמעם ולשקול את תגובתו מחדש. מותר וחשוב לדעת לומר
בשעת הצורך: 'טעיתי' 'סליחה', זוהי יכולת שמשקפת בגרות
נפשית רגשית.

תוכן ומשמעות

התפתחות הדיאלוג המשותף חשובה מאד להעמקת הקשר
בין בני הזוג אך לעיתים נבלמת בעקבות החיכוכים שמקבעים
את נושאי השיחה בתחומים הטכניים של ניהול הבית והילדים.
סדר היום התובעני גם אינו מותיר זמנים רגועים לשיחה שקטה
ונינוחה. העמקת הקשר תלויה בשתוף הדדי ובחוויות משותפות.
אוצר המילים המשותף שילווה את השיח במציאות יאפשר
להביא לידי ביטוי התייחסות ושיתוף של כל אחד מבני הזוג.

תכנים חדשים יעשירו את הקשר כאשר בני הזוג ישתפו חומרי
לימוד או הבנות ורגשות שנרקמו בליבם בעקבות נסיונות שהם
עוברים. אם בני הזוג ישכילו להקשיב, לתת משוב חם ומזדהה,
ישתדלו להיות קשובים וינסו להבין מה חשוב בזמן אמת לצד
השני לשמוע זה יבנה גשר בין שניהם.

מילים תומכות הן נכס. הן מרגיעות, מעודדות בשעת הצורך
ומהוות ביטוי של השתתפות ושמחה בהצלחות של הזולת.
חשוב לדעת להחמיא, לפרגן, וגם להודות ולהזכיר לעצמנו את
הזכות שיש לנו לחיות עם בן או בת זוג שבחרנו בהם.

אחד הטיפים המוצלחים למנוע שחיקה זה לזכור להעריך את
מה שבן או בת הזוג עושים למעננו ולמען הבית ולא להתייחס
אליהם כמובנים מאליהם. אפילו מעשים קטנים של שגרה
יומיומית כמו כוס קפה שבעל הכין לאשתו או הסיר החם
שהאשה השאירה לפני שיצאה לעבודה חשוב שיזכו לאמירת
תודה ולחיוך. ההתייחסויות הקטנות אך המשמעותיות יזרימו
חיוניות לתקשורת ולדיאלוג. למרות שתמיד יש עדיין על מה
לעבוד ולשפר ביחד, חשוב לאסוף רגעי חסד של תקשורת
אמיתית, של דיאלוג כנה, חמים, אוהד ומייקר את זולתנו בחיבה.
חשוב לזכור תמיד שאין שלימות אך יש רגעים מושלמים וצריך
לאוספם ולשומרם כאוצר יקר.

מקורות

כהן הרב ש. הבית היהודי, הוצאה עצמית, תשנ"ז, בני ברק
בצרי הרבנית ס. הנישואין משימה, הוצאת מכון הכתב, תשנ"ד, ירושלים
גינזבורג י. ברית הנישואין, הוצאת גל עיני, תשנ"ז, כפר חב"ד

מדריך למשתמש בפסיכותרפיה - מאמר 12 בסדרה

יחסים מקבילים

הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי בכיר וסופרוויזר,
רכז התכנית להכשרת יעוצי נישואין במרכז י.נ.ר.

מערכת היחסים המתפתחת בטיפול אינה שוויונית מבחינת יחסי הכוחות שבה. זוהי מערכת יחסים שנוצרים בה יחסי אמון שבה המטופל בוטח בידיעותיו, סמכותו ומומחיותו של המטפל, ומשכך, מטופלים נעשים פגיעים מאוד ומטפלים מחויבים לרגישות גדולה אודות פוטנציאל ההשפעות המזיקות שעלולות להתרחש באם המטפל יתנהל באופן שחורג מתפקידו. לחריגות אלו שיידונו במאמר זה קוראים "יחסים מקבילים". מהם יחסים מקבילים? עד כמה הם מזיקים? ואיך אנו אמורים לזהות שמערכת היחסים הטיפולית נגועה ביחסים מקבילים? על כך בפרק הבא.

העמוקים יותר, ובתנועה המעמיקה הזאת מתגברת גם מידת הפגיעות של המטופל וגוברת הרגישות שלו לניצול לרעה את האמון שהוא נותן. לא פעם, התלות שהוא מפתח כלפי המטפל והטיפול לא מאפשרת לו לחוות באופן מלא את חווית הניצול או שאינה מאפשרת לו לעצור את הגורמים לחוויה הקשה הזאת.

מתי עלול המטופל לחוות חוויה של ניצול ופגיעה באמון שנתן במטפל? התשובה מורכבת. מצד אחד אנחנו יכולים לומר שכל פעם שהמטפל לוקח על עצמו תפקיד נוסף מול המטופל - לפני הטיפול, במהלכו ולאחר שהוא הסתיים, זוהי מערכת יחסים מקבילה. באחד הסקרים הגדולים על יחסים מקבילים שנעשה בקרב כמה אלפי מטפלים בבריאות הנפש, דורגו כמה התנהגויות שלעולם אינן אתיות: התנהגות שקשורה לסיפוק פיזי נמצאה אסורה באופן גורף לפני ואחרי הטיפול, אך גם הזמנת מטופל למסיבה או אירוח חברתי, וטיפול פסיכולוגי בעובד שלך, דורגו גבוה מאוד כהתנהגויות חורגות מהגבול ולא אתיות.

מצד שני, ישנן התנהגויות שנמצאו כמצבים שאי אפשר לומר עליהם שהם לעולם לא אתיים, כמו למשל, הענות להזמנת מטופל להשתתף באירוע מיוחד שהוא מפיק, או קבלת מתנה בשווי קטן ביותר (פחות מ-\$10). ומה קורה כאשר לאיש המקצוע יש תפקידים אחרים כמו למשל, שהוא מטפל באותו בית הספר

הכל מתחיל ממה שמגדיר מערכות יחסים. אנחנו מתנהלים מול חברים במערכות יחסים חברתיות, אלו הן מערכות יחסים בעלות מידה מסוימת של תלות הדדית שבה כל אחד מהמעורבים משפיע ומושפע. מידת התלות משתנה בהתאם להגדרת היחסים על ידי שני הצדדים ומהציפיות המתלוות מתוך ההגדרה הזאת - למשל מערכת יחסים זוגית שונה במידת התלות ובציפיות של חברי המערכת ממערכת יחסים שהיא בין שני יידיים.

כשאנחנו נמצאים בתוך מערכת יחסים המוגדרת בצורה מסוימת, למשל, מערכת יחסים בין רב לתלמיד, אך אחד משני הצדדים מתנהג בה על פי קודים ממערכת יחסים אחרת - לדוגמה מערכת יחסים חברתית, נוצרת צרימה ורגשות שליליים שונים ומגוונים עלולים ללוות את מערכת היחסים עד כדי הפסקתה, לעתים קרובות תוך כדי פגיעה וכעסים לא מבוטלים.

למערכת יחסים טיפולית יש כללים והגדרות שמבדילים אותה מכל מערכת יחסים אחרת. בתוך המסגרת הטיפולית המטפל פועל תחת תפקיד של מטפל, והמטופל נכנס למערכת הזאת כמי שמבקש מהמטפל לפעול מתוך אותו תפקיד. בידועו שכך יהיה, הוא מפקיד לפניו את סגור ליבו וסודות חייו, מתוך הבנה שיש בין המטופל למטפל בתפקידו - יחסי נאמנות.

ככל שהטיפול מתקדם, המטופל חושף את רגשותיו ומחשבותיו

תחום מרתק

מקצוע מבוקש!

מובילים
מקצועיות
כבר 22 שנה

אשת מקצוע?

עכשיו יותר מתמיד!

הצטרפי לתכנית ההכשרה לטיפול ב-C.B.T

באישור **מסלול** - איגוד ישראלי לטיפול קוגניטיבי התנהגותי

➤ השיטה היעילה והמוכחת לטיפול בהפרעות
חרדה, דיכאון, טראומה וכפייתיות.

➤ לימודים עיוניים, עבודה מעשית והדרכות.

הקבלה לתכנית - לעומדים בדרישות איט"ה:

חינוך מיוחד, ייעוץ חינוכי, ע"ס, תרפיה באומנות וכדומה.

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה

לפרטים והרשמה: 02-6321603

בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

שבו לומד הבן של המטופל או המטופלת - מה שעלול למנוע ממנו לפעול בצורה מקצועית לטובת הילד במצבים שבהם עלולה להיות התנגשות? ומה קורה אם המטופל בתוך כדי הטיפול מתקבל לתוכנית לימודים שבה מרצה המטפל? ואיך מתמודדים עם כפילות היחסים בישראל הקטנה שבה כולם מכירים את כולם ומחר נוכל להיפגש עם מי מהמטופלים במסגרות חברתיות כאלה ואחרות או מקשרים מרובים ולעיתים מקבילים בין איש המקצוע למטופליו בתוך הקהילה? ואם נדבר גם על יחסי מדריך (מומחה) ומודרך מתלמד, אנחנו לא יכולים להימנע לחלוטין מהתפתחות יחסי ידידות עם המודרכים שלנו, וגם כאן המודרך עלול להימנע מלחשוף תהליכים פנימיים הנוגעים לעבודתו, ובכך תיפגם יכולתו הבסיסית להיעזר בתהליך ההדרכה ובמדריך עצמו. אין ספק שכל הסיפור הזה עשוי להיות מורכב, ואמנם בכל מה שקשור ליחסים מקבילים המתבטאים בקשר פיזי, יש איסור מוחלט באופן ברור וגורף, אך ישנם מצבים רבים שהם בעייתיים אך קשים לזיהוי, ומטפלים צריכים לפתח הבנה להשפעת היחסים המקבילים, ומשנה זהירות והפעלת שיקול דעת בכל פעם שהם עומדים מול סיטואציה שכזאת.

היבטים פסיכולוגיים של יחסים מקבילים

ערעור מהות היחסים המקצועיים - כאשר למטפל יש תפקיד נוסף בחיי המטופל, האינטראקציה בין השניים משתנה. המטפל והמטופל אוחזים במערכות ציפיות שונות והאמון ביניהם נחשף לסכנה. נחשוב למשל, על טיפול בעובד - המטפל בתפקידו שם את צרכי האישיים בצד, ומצופה ממנו להיות רגיש לצרכי המטופל, להבין אותו ולפעול לטובתו. אולם למעסיק בתפקידו יש ציפייה שונה, הוא צריך לשים בראש סדרי העדיפויות את צרכי העבודה וצרכי האישיים שקשורים בהישגים וכספים, וביחסו לעובד הוא צריך לדרוש עבודה יעילה וכדו'. כשנושא שני התפקידים הללו הוא אחד - המטפל, מופר האופי הייחודי של היחסים הטיפולים.

חוויה של ניצול - כאשר מתקיימים יחסים לא מקצועיים במקביל לתהליך הטיפול, שיקול הדעת המקצועי עלול להיות מושפע מהתפקיד הנוסף, ובמקום הזה המטופל עלול לחוש חוויה של ניצול לשם צרכיו של המטפל, למשל, מטופל שחושב כי המטפל מזמין אותו לאירוע על מנת להרחיב את קהל היעד או להגדיל את ההכנסות, או מטפל שיודע שבעוד זמן מה הוא עשוי להצטרך את המטופל שיטפל בעניינו המשפטי או סתם ענייני שכנים וקהילה, וזה כמובן עומד בניגוד גמור לתוצאות המיועדות להשגה בתהליך הטיפולי.

פגיעה באוטונומיה של המטופל - מאחר ובקשר הטיפולי המטופל פורס את עולמו ומפקיד את אמונו בידי המטפל שנמצא מולו בעמדת כוח מעצם היותו האדם שהמטופל זקוק לעזרתו, המטופל עשוי להסכים לדרישות שונות מצד המטפל - כאלו שנאמרו במפורש, או כאלה שהמטופל מבין שאלו הציפיות של המטפל. כמו כן, להשתתף בפעילויות שהמטפל מצפה מהמטופל שיקח חלק בהן, אך ההסכמה הזאת עלולה להיות

ייפגשו מחוץ לקליניקה, הם לא יתעניינו לשלום, בין היתר כדי לא להסגיר את היותם מטופלים. כאמור, מטפלים אמורים להיות מודעים למורכבויות ולפעול מתוך שיקול דעת וכובד ראש.

5. תהליך טיפולי עם מדריך - מודרך שמקבל הדרכה, אינו יכול להיות גם המטופל של המדריך כאשר הסוגיות הטיפוליות אינן מוגבלות לנושאים הקשורים לדמותו של המודרך כאיש מקצוע, מצב זה נתפס על ידי מרבית החוקרים כלא אתי ופוגע בשני הצדדים.

6. טיפול בסטודנטים במעסיקים ומועסקים - יחסים מקבילים מתקיימים גם כאשר מטפל מעניק טיפול לסטודנטים שלו כל עוד שהם בתהליך ההכשרה (לאחר תהליך ההכשרה יש לשקול בכובד ראש כל מקרה לגופו), וכמו כן, הענקת טיפול למי שמועסק על ידי המטפל או למי שמעסיק אותו נכללת ביחסים מקבילים שיש להימנע מהם.

7. יחסים מקבילים בסיום

הטיפול - לאחר הטיפול יש

שאינם רואים את היחסים המקבילים כבעייתיים, ויש שמתתייחסים אליהם כהתנהגות לא אתית. הסכנות בקיום יחסים מקבילים לאחר הטיפול אינן רק במידה והמטופל ירצה לחזור לטיפול, אלא גם בפגיעה בהישגי הטיפול בעקבות חוויית המערכת היחסים החדשה. כמו"כ ישנה סכנה שעל מנת להגיע מהר אל מימוש הקשרים הללו, המטפל יפעל גם בלא מודע לסיים את הטיפול מוקדם ממה שנכון מקצועית. בכל מקרה, חשוב שהמטפל ייוועץ במסגרת הדרכתית ויבחן את מניעיו

ליצירת הקשר החדש וההשלכות העשויות להתרחש.

לסיום כדאי לדעת כי נמצא שכאשר מתרחשים יחסים מקבילים, נוכל לראות שגם המטפל וגם המטופל עשויים להעמיד פנים כאילו בכל תחום מופעלים כללים אחרים שמאפשרים להתנהגויות שונות להתרחש גם אם הם אינן מתיישבות עם הקשר המקצועי. לא פעם מודרכים מציגים מקרה שהם מבקשים לקבל אותו כתיק טיפול ומוצאים הסברים שונים לכך שלמרות הקרבה והיחסים הכפולים זה לא יפגע בתהליך הטיפולי. הערכה הזאת היא מוטעית ומביאה לטשטוש הגבולות, להפרת כללי הקשר ולניצול לרעה את כוחו של המטפל - כשיש יחסים מקבילים יש השפעה הדדית והיא פוגעת בתהליך המקצועי.

כתוצאה מהחשש מדחייה רגשית של המטפל, או מהצורך לחוש "מיוחד" ו"מועדף", או גם מתוך הצורך להיות בעמדת שליטה וכות. "ההסכמה" הזאת עלולה לצבור תסכול וכעסים. לעתים הפגיעה תורגש לאחר זמן ולא מיידית, ובכל מקרה היא מורידה את האמון במטפל ולעתים גם בטיפול וביכולת של מטפלים בכלל לעזור.

פגיעה באמינות המקצועית - לא פעם המטפל נדרש לתת חוות דעת על המטופל. גם מדריך נדרש לתת חוות דעת על מתמחה מודרך. יחסים מקבילים עלולים לפגוע באמינות של חוות הדעת, הם מעלים שאלות על מקורות האינפורמציה של המטפל או המדריך ועל המניעים לחוות הדעת.

קווים מנחים כלליים

1. יחסים פיזיים - יחסים מקבילים פיזיים אסורים הן בתוך

הטיפול והן בסיומו. חשוב לדעת שמטפלים אינם מרפאים ואינם מצילים את המטופל, הם רק מעמידים את עצמם לרשות המטופל על מנת שהוא יפעיל כוחות ריפוי ושיקום מתוכו. מטפלים החוטאים בפריצת גבולות פיזיים מונעים בדרך כלל מתוך "פנטזיית ההצלה" על כל שלל השלכותיה, ומה שנראה בהתחלה כפעולה "להצלת המטופל ולריפוי" עלול להפוך ליחסים מקבילים פוגעניים ומזיקים ביותר.

2. המרת תשלום בשירות - מטפל לא ימיר תשלום על טיפול במתן שירות אחר על ידי המטופל, ואף לא יעשה הנחה כתוצאה מדרישת שירות אחרת.

3. טיפול בקהילה - איש מקצוע העובד בקהילה חשוף להיכרות אישית חיובית או שלילית, כזאת העוברת באופן ישיר או עקיף. אינפורמציה זו עלולה לפגוע באמון של המטופל וביעילות הטיפול, ולכן נכון שאיש המקצוע יפעל מתוך התפקיד הטיפולי מחוץ לקהילה, ובאין ברירה, יוכל לעבוד עם פרטים וזוגות מבני הקהילה שאיתם החיכוך מצומצם, וגם במצבים אלו עליו להיות מודע למורכבות, להיוועץ במסגרת הדרכה ולפעול אך ורק לטובת המטופל.

4. השתתפות באירועים חברתיים - חשוב שהמטפל יימנע במהלך הטיפול מכל מפגש חברתי עם המטופל, ובמידה ואין ברירה חשוב שיימנע ככל הניתן מכל קשר במהלך האירוע. יש מטפלים שמבהירים למטופלים בתחילת הטיפול כי במקרה והם

רשת ביטחון

על סכנות השימוש ברשת

אלעד חמיאל קרימינולוג קליני, מלווה ומטפל במתבגרים והורים
chamielad@gmail.com | 052-4588208

תתארו לעצמכם מציאות שבה אתם יכולים להיות מי שאתם רוצים, להראות איך שאתם רוצים, לעבוד במה שבא לכם, להעביר את הזמן בצורה שהכי נוחה לכם.

הייתם רוצים לחיות במציאות שכזאת?

ילדים מאד קל להגיע למקום כזה. קוראים לזה משחקי דמיון. ילדים יכולים להעביר שעות במשחק עם כמה מקלות שבורים, ברגים חלודים וגולות שבורות. הדמיון מאפשר להם להיות גרסה "טובה" יותר ממה שהם ולחיות בסביבה "טובה" יותר מהמציאות. אבל מה קורה כשמתבגרים? לכאורה, אנשים מבוגרים צריכים להתמודד עם המציאות. למצוא דרך לשפר מצב לא רצוי או להסתגל אליו. אבל מזה מספר שנים יש דרך עוקפת. כבר לא צריך להתאמץ או להסתגל. האינטרנט בכלל, והרשתות החברתיות בפרט, מאפשרות לנו להציג את עצמנו כמו שאנחנו רוצים, בלי שאחרים ידעו מי אנחנו באמת. אנחנו יכולים להציג את עצמנו בשם אחר, במראה אחר ובהיות בדויה, לספר על עצמנו את מה שאנחנו רוצים שאחרים ישמעו עלינו, או מה שנח לנו לשמוע על עצמנו. רשת האינטרנט מהווה מרחב של ידע אין-סופי. חלקו חיובי ומעשי. חלקו מידע נכון, אבל לא מתאים מבחינת התוכן המוצג בו, וחלק פשוט מזיק. יש לא מעט אנשים שמעדיפים להתרחק ולהתנתק מהאינטרנט או לוותר על טלפון חכם. ומצד שני, יש לא מעט משתמשים בטוב שהעולם הזה מציע לטובת לימודים או עבודה.

במאמר הבא יציג אלעד חמיאל, מנהל קהילת "מגדלים מתבגרים בטוחים" מעט מהאתגרים הקיימים היום בעולם הוירטואלי.

הוא לייצר קשר בין אנשים. עם כל היתרונות שיש במערכות שכאלה כמו ליצור קשר עם קרובי משפחה רחוקים, לתחזק קבוצות חסד שונות ועוד, יש כאן גם בעייתיות שלפעמים מייצרת קרבה במקרים בהם נכון יותר לשמור על ריחוק.

במציאות אנחנו נזהרים לא מעט בדברים שנכנסים לפה ולא פחות מכך למה שאנו מוציאים מהפה. לא סתם יש פירוט רחב של סייגי לשון הרע והלכות רכילות. הקלות בה ניתן לצער אדם אחר, והנזק המשמעותי שכמה מילים יכולות לעורר מחייב אותנו להיות מודעים היטב לדברים שאנו אומרים. במרחב הוירטואלי אנחנו לא רואים את מי שמולנו. אנחנו לא יודעים מי יקרא ואיך יפרשו את מה שאנו כותבים. אנחנו רגילים לכתוב בלי לחשוב

כאשר אדם זר ניגש לילד שלנו בגינה ושואל אותו שאלות לגבי פרטיו האישיים, סביר להניח שרוב הילדים יודעים לא לשתף פעולה ואף לפנות להורה או למבוגר אחר בהקדם. אבל מה קורה אם בחרו ישיבה מקבל הודעה מנער בן גילו דרך האינטרנט? איך תגיב בת סמינר שמקבלת הודעה משדכנית שהיא לא מכירה דרך המייל? האתגר הראשון איתו אנחנו מתמודדים בעולם הוירטואלי הוא האנונימיות. בהרבה מקרים אין לנו יכולת לדעת מי באמת נמצא בצד השני. כל אדם יכול לבחור תמונה של נוף יפה, פרח או דיוקן של רב מפורסם ולהציג את עצמו בשם בדוי, לשקר לגבי גילו וזהותו.

קיימות כיום המון אפליקציות ורשתות חברתיות שכל תפקידן

תשמור על העולם, ילד

מובילים
מקצועיות
כבר 22 שנה

תכנית הכשרת מנחים/ות למוגנות

בחסות האוני' הפתוחה מערך לימודי החץ

- מוגנות היא מיומנות ואורח חיים המאפשרים להורים וילדים להיות מוגנים, לזהות מקרים בהם עלולה להתרחש פגיעה ולמנוע אותה.
- הבנת הפגיעה על מאפייניה הספיציפיים, עבודה עם צוותים חינוכיים והקניית כלים לזיהוי, איתור ומענה.
- הקניית מיומנויות התמודדות, הקשבה מיטבית ורגישה והיכרות עם מענים מערכתיים שונים.
- מיומנויות להנחיה קבוצתית, פיתוח אורח חיים מוגן, פיתוח קשרים חברתיים מיטיבים והימנעות מקשרים עם סיכון.

5 מפגשים בני 5 שעות

באישור ועדה רוחנית

מרכז י.נ.ר - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321612
 בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה
 YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

שבעוד כמה דקות, עוד כמה שבועות ואפילו עוד כמה שנים כל מילה שכתבנו תישאר כתובה ומישהו עלול להיפגע ממנה.

רובנו רגילים לתת מקום של כבוד למילה הכתובה. אנחנו רגילים להתבסס על לימוד של מקורות, ואם משהו כתוב בספר, כנראה שהדברים לא נכתבו סתם ויש על מי לסמוך. המרחב הוירטואלי מלא ועמוס בידע. אבל כאשר אנחנו ניגשים לידע הזה, צריך לשמור על זהירות ועל ביקורתיות רבה. כל אחד יכול להקים אתר אינטרנט, כל נער עם ידע בסיסי יכול להפוך לכתב עיתונאות מטעם עצמו בלי מחויבות לכללים של אתיקה, הלכה ולשון הרע. לכן כאשר אנחנו צורכים מידע מהרשת, בין אם זה חדשות, סוף זמן קריאת שמע, או מתכון מהיר לשבת, חשוב לשים לב מי כתב את הדברים ועד כמה ניתן לסמוך על אמינותם.

בעיה מרכזית שמתמודדים איתה לא מעט אנשי מקצוע בשנים האחרונות היא חשיפה ברשת לתכנים לא הולמים. מדובר באחת התעשיות החזקות ברשת, שכל מטרתה היא להוביל אנשים לתוך אתרים שיש בהם תכנים לא ראויים. חשוב להדגיש - הניסיון המקצועי מעיד על כך שהרבה מאד בחורים צעירים שנחשפו לתכנים שכאלה הגיעו לשם לא מיוזמתם ולא ברצונם. הרבה פעמים יש מודעות שקופצות, קישורים שנראים תמימים ומובילים לאתרים לא תמימים, אתרים שיש בהם תוכן חיובי ותוכן מאד שלילי שנמצאים בכוונה בערבוביה. לפעמים, דווקא הצעירים שמגיעים מעולמות מאד תמימים לא מבינים לאן הם מגיעים ולמה הם נחשפים עד שזה מאוחר מדי. כאנשי מקצוע, אנחנו פוגשים אנשים עם טראומה או עם ציפיות לא מציאותיות רק בעקבות חשיפה לתכנים כאלה באינטרנט או בקבוצות החברתיות השונות.

תופעה נוספת שנגזרת מהעולם הוירטואלי היא פשוט בזבוז הזמן. תמיד יש חדשות מעודכנות, תמיד יש עוד משהו מעניין שקופץ לעין. כל התעשייה הזאת מבוססת על היכולת של המחשב להבין לבד מה מעניין אותנו ולשלוח לנו תכנים שישאירו אותנו עוד כמה דקות עם הראש בוחה במסך. לכאורה אין עבירה רשמית של "בזבוז זמן", אבל כמה דברים יעילים וטובים היינו יכולים לעשות אם היינו פחות זמן עם הראש במסך???

אחרי שפרטנו חלק מהאתגרים בהם אנו נפגשים בכל פעם שאנו עוצרים ובוהים במסך כלשהו, ננסה להציע כמה כלים פשוטים שיכולים להועיל. השלב הראשון הוא קודם כל המודעות. חלק גדול מדור ההורים לא גדל עם טלפון בכלל או טלפון מאד בסיסי. הרבה הורים לא מבינים את היכולות של הטלפונים החדשים יותר. כמו משפחה שהיגרה למקום אחר, גם כאן אנחנו רואים מצבים בהם הילדים מבינים טוב יותר מההורים מה קורה בסביבה הוירטואלית החדשה. יש לפעמים פער בין מה שההורים חושבים לבין מה שהילדים עושים בפועל עם

להתרגש כל יום מחדש

הכשרת מדריכי חתנים וכלות

הכשרה מקצועית, מעשית ותורנית לבניית הקשר הזוגי בבניין הבית היהודי

הקניית דיסקטיקה מעשית להדרכה

זיהוי מוקשים בראשית הדרך

תקשורת אפקטיבית והתמודדות עם קונפליקטים

קדושת חיי המשפחה והיבטים רפואיים במעגל החיים

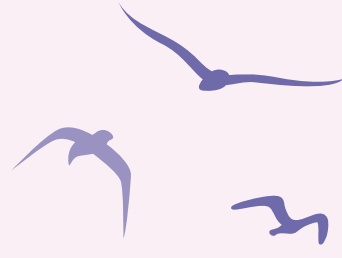

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321603
 בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה
 YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

המכשירים. בנוסף לכך, יש כמה כללים שכל משפחה יכולה להחליט מה היא מאמצת כהרגל משפחתי, והם יכולים לצמצם את ההשפעות הרעות:

1. לפני שקונים את הנייד הראשון לילד, לשבת יחד אתו ולנסח חוזה - מה הכללים שלכם בנוגע לשימוש במסכים. זה יכול להיות כשנער יוצא לפנימיה וכשבחורה מתחילה לימודים בסמינר, חשוב ללמד אותם את האתגרים שהם יכולים למצוא במסכים ולתת להם ידע ויכולת להתמודד איתם.
2. להגדיר מראש זמנים ומקומות בהם אין מסכים בשום פנים ואופן. למשל - לא נוגעים במסך לפני תפילת שחרית ואחרי השעה 20 בערב. כשנפגשים לארוחה משפחתית אף אחד לא נמצא עם מכשיר נייד עליו. יש להבהיר באילו סטואציות אתם חושבים שבשום פנים לא צריך לתת מקום ודריסת רגל למכשירים על חשבון זמן משפחה או זמן לימודים.
3. מומלץ בחום שעל כל מכשיר תהיה תכנית הגנה או סינון כלשהי. יש לא מעט גופים שמפעילים תכניות שכאלה, חלקם בחינם וחלקם בתשלום. אבל גם כאן, חשוב להבהיר - אף סינון אינו מושלם. סינון הוא הכרחי, אבל לא פותר את כל הבעיות. הוא חייב להגיע עם חינוך על האתגרים שקיימים במציאות ועל אורח החיים אליו אנחנו מחוייבים.
4. לא ננעלים בחדר עם מכשיר נייד. נחשוב שילד אחר פגע בילד שלנו בבית הספר. הוא חוזר עצוב, אולי עם עיניים אדומות, אנחנו רואים שמשהו לא בסדר וניגשים לברר מה קרה. כשילד ספון בחדרו מול מסך כלשהו אין לנו מושג מה קורה איתו. יכול להיות שמישהו מטריד אותו, פוגע בו, מציע לו הצעות לא ראויות, מעליב אותו, ואין לנו מושג מה קורה שם בחדר. מומלץ, במידת האפשר, להעביר את הגלישה למרחב ציבורי. אם המרחב משמש מספר אנשים, עדיף להשקיע כמה שקלים ברכישת אוזניות על מנת לאפשר לכולם הישאר קרובים אלינו.
5. לפני שקונים מכשיר כלשהו לחשוב היטב מה הצרכים האמתיים של בני הבית ומה ייתן פתרון טוב מספיק לצרכים אלה. נער שמתחיל ללמוד בישיבה ונוסע לראשונה לבדו בתחבורה ציבורית יכול להיעזר בטלפון שיהיה לו זמין למקרים של קושי. אבל לא בטוח שהוא צריך נייד משוכלל בעלות יקרה או מכשיר חכם דווקא.
6. הגמרא מספרת על רבי מאיר שמצא פרי רימון, אכל את פירותיו המיוחדים וזרק את הקליפה. למרות כל האתגרים שפרטנו כאן, יש דרכים חיוביות רבות בהן ניתן להשתמש באינטרנט - החל מקבוצת ווצאפ של שמירת הלשון, הדף היומי או הרמב"ם היומי. ערוצים ייעודיים של שיעורים תורה של רבנים מכל הזרמים, ישיבות שמעלות הקלטות או צילומים של שיעורים לאינטרנט ואתרים של דברי תורה או נגישות זמינה לעשרות ספרי קודש שלא תמיד יש לנו בספריה בבית. כך שאם כבר אנחנו מדי פעם עם הראש במסך, לפחות ננצל את זה לכמה שיותר זמן איכות ולא לבזבז זמן.

רבבה
לימודים גבוהים לבגרות סמינר

בואי לצמוח לחיים של משמעות

מדרשת רבבה - המדרשה להעצמה אישית, זוגית ומשפחתית

המדרשה מבית מרכז י.נ.ר מזמינה אתכן, נשים ונערות, לקבל ידע עדכני וכלים מקצועיים להתפתחות והעצמה יהודית בכל תחומי החיים:

« הכנה לחיי נישואין ומשפחה »
« אתגרים והתמודדויות בראשית הקשר »
« קשיים בבחירת בן זוג »
« זיהוי דפוסי חשיבה וחסמים רגשיים ועוד »

אחת לשבוע

ימי ג' | 20:00-21:30

השיעורים ניתנים ע"י צוות רבנים ונשות מקצוע בתחומי הייעוץ והטיפול

למגיעות למדרשה - הכניסה חופשית
ניתן להתחבר גם בזום - בתשלום סמלי
השיעור משודר גם ברדיו קול המשפחה - 073-338-3800

מחכות לך, צוות המדרשה

הפעילות לעילוי נשמת אביחי נחמיה ז"ל בן אילנה

בית הדפוס 30, מרכז ספיר, גבעת שאול ירושלים
לפרטים והרשמה: 02-6321602
YNRcollege.org > revava@ynrcollege.org

בסייעתא דשמיא אנו חותמים חצי שנה של פעילות גדושה ומבורכת במדרשת "רבבה" שע"י מרכז ינר. הפעילות התקיימה באופן קבוע בימי שלישי בשעות הערב, כאשר ההשתתפות בהרצאות נעשתה הן בנוכחות פרונטלית בכיתה, והן בצפייה דרך הזום ובהאזנה בשידור חי ברדיו. נשות מקצוע, רבניות ורבנים בבית ההוראה שערי הלכה ומשפט תרמו את חלקם בהרצאות מעצימות, מעשירות ומקדמות וזה הזמן להכיר תודה ולהוקיר את תרומתם המשמעותית והמבורכת לפעילות המדרשה.

טעימה מההרצאות שנמסרו והחכימו אותנו היו בנושאים הבאים: תקשורת ופתרון קונפליקטים במערכות יחסים, הבדלי מהויות, קבלת החלטות ויכולת הבחירה, הכנה רגשית וטכנית לקראת שידוכים, כוחן של מחשבות ויכולת וויסות עצמית, מערכות יחסים באינטראקציה מורכבת ועוד...

אנו שמחים להתחיל רבעון חדש בפעילות המדרשה, הכולל הרצאות מגוונות העוסקות בהתפתחות והעצמה אישית, זוגית ומשפחתית, במטרה להכין נשים צעירות לחיי נישואין ומשפחה ולהעניק כלים ומיומנויות לחיזוק הבית עבור נשים נשואות. השיעורים מיועדים לנערות (מגיל 17) ולנשים בשנות הנישואין הראשונות.

ברבעון זה המשתתפות יוכלו ללמוד וליהנות מהרצאות ודיונים מרתקים בתחומי: התמודדות עם רווקות מאוחרת, שיקולים והתלבטויות בבחירת בן זוג, מודעות והכנה רגשית לנישואין, הכנה והתמודדות בנישואין שניים ומורכבים, שיקולים בבחירת מקצוע ועוד.

מוזמנות להגיע אלינו מידי יום שלישי בין השעות 20.00-21.30 מרכז י.נ.ר, רח' בית הדפוס, גבעת שאול, ירושלים ולהזמין חברות ומכרות - אנא סייעו לנו להרחיב את הפעילות ההרשמה וההגעה למדרשה ללא תשלום. ניתן להצטרף לשיעורים גם דרך הזום בעלות סמלית של 10 ש"ח לשיעור - סך שנתי של 300 ש"ח בלבד.

ההרשמה מתבצעת דרך אתר רבבה: www.s-revava.org או במזכירת בטלפון: 02-6321602
ניתן גם להצטרף לקבוצת הוואטספ של המדרשה. שלכם, רות בן סימון, מנהלת המדרשה.

להיה ולחיות משפחה

רחלי עשור MSW מנהלת מרכז "בשיח"
racheliasor12@gmail.com | 050-629-9435

האתגרים אשר יקבל תוקף של פסק דין. בראיון שקיימנו עם עוה"ד אביה שטיין-קורלנד, (חברת הוועד המנהל, ויו"ר (משותף) של "הארגון הישראלי לגירושין בשיתוף פעולה" ונמנית על מייסדי העמותה) עולה כי הליך "גירושין בשיתוף פעולה" הנו הליך גירושין חדשני יחסית, באמצעותו ניתן להגיע להסכם גירושין/ממון/פרידה/"שלוש בית" ללא פנייה לבית המשפט. הליך "גירושין בשיתוף פעולה" מתבצע על ידי צוות רב מקצועי. עבודתו של הצוות מתבצעת בשיתוף פעולה מלא למען האינטרסים של כל בני המשפחה. גיוס אנשי המקצוע מהפרופסיות השונות נועד להעניק מענה לבני הזוג והילדים בכל המישורים: רגשי, משפטי וכלכלי כאחד, תוך שמירת האינטרסים של כל אחד מבני הזוג ושמירה על טובת הילדים וביטחונם. עוה"ד אביה שטיין-קורלנד מתארת את תחומי האחריות של הצוות הרב מקצועי המעורב בתהליך ומונה את יתרונותיו הרבים.

"גירושין בשיתוף פעולה" - איך זה עובד ?

רבנים - מלווים את התהליך ומסייעים בהכוונה והנחיית ההורים וכן הצוות המטפל, ליישום התהליך ברוח התורה וההלכה. עורך דין/ טוען רבני - כל אחד מהצדדים מיוצג על ידי עורך דין/ טוען רבני מטעמו. שני עורכי הדין/ טוענים רבניים פועלים יחד תוך שיתוף פעולה ביניהם על מנת לסייע לבני הזוג להגיע להסכם. עורך הדין/ טוען רבני אחראי על קידום צרכיו ורצונות של הצד אותו הוא מייצג ופועל על פי נקודת מבטו, שאיפותיו וצרכיו. הצדדים ועורכי דינם/ טוענים רבניים חותמים על התחייבות שלא לפנות לבית המשפט ו/או לבית הדין הרבני, כל עוד ההליך מתנהל, תוך התחייבות של עורכי הדין שלא לייצג את הצדדים בהליכים משפטיים אם ההליך לא יסתיים בהסכם, כך שגם להם יש אינטרס משותף לסיים את ההליך ביעילות ובמהירות.

יועצי הגירושין/ מומחים רגשיים - כל אחד מבני הזוג בוחר יועץ גירושין, מומחה מתחום הטיפול ובעל הכשרה ייחודית להליך. יועץ הגירושין מלווה את בן הזוג לאורך התהליך כולו במטרה לתת מענה לצרכים הרגשיים המתעוררים במהלכו. בנוסף, אמון יועץ הגירושין על בניית תכנית הורית להתמודדות של בן הזוג

היהדות רואה בשלום בית את אחד הערכים הנשגבים ומעניקה לו מקום של כבוד לצד ערכים כמו: חירות, צדק ויושר. על גדולת שלום הבית בין איש לאשתו אנו מוצאים דבר נפלא בתורה: אפילו שמו של הקב"ה, שמוכן מעצמו גודל המעלה והקדושה העליונה הקיימת בו - נמחק על מנת "לעשות שלום בית בין איש לאשתו" (מסכת שבת דף קטז, עמוד א).

מהטעם הזה, יש לפעול בכל דרך על מנת להימנע מגירושין ולהשכין שלום בין בני הזוג, ד"אמר רבי אלעזר "כל המגרש את אשת נעוריו מזבח מוריד עליו דמעות" (מלאכי, ב, יג).

גם בספרות המחקר העוסקת בתחום, גירושין נתפסים כאחד מאירועי החיים הקשים ביותר. זהו אירוע בלתי מתוכנן במעגל החיים, ללא לוח זמנים קבוע מראש, המאופיין בפגיעה רגשית, משפחתית, חברתית וכלכלית ממדרגה ראשונה. למרות השכיחות הגבוהה של תופעת הגירושין בחברה בת ימינו, הגירושין מהווים גורמי סיכון להתפתחות והסתגלות הילדים בטווח המידי ולאורך כל מעגל החיים (לוי- שיף, 2018).

יחד עם זאת, גם ההלכה היהודית וגם רוב הדעות המקצועיות מכירות בכך שלעיתים גירושין הם צעד אחרון, מתבקש ובלתי נמנע. במצבים הללו, כאשר אין מוצא למעט גירושין, קיימת חשיבות רבה לנהל את תהליך באופן שבו הפגיעה בבני הזוג ובילדים תהיה קטנה ככל שניתן.

חוקרים מסכימים כי בין הגורמים המשמעותיים ביותר המשפיעים על הסתגלות הילדים לגירושין הם:

1. רמת העימות המתמשך בין ההורים הבאה לידי ביטוי במשך העימות ובעוצמתו.

2. יציבות והמשכיות הקשר של הילד עם שני הוריו.

אחת הגישות שהתפתחה בארץ ובעולם בשנים האחרונות לצמצום השלכות הגירושין על בני הזוג והילדים היא באמצעות הליך הנקרא גירושין בשיתוף פעולה. הכוונה היא להליך בו נעשה שיתוף פעולה של צוות רב מקצועי, המובל על ידי טוענים רבניים / עורכי דין מתחום המשפחה, יועצי גירושין/ מומחים רגשיים, מומחה לטיפול בילדים ומומחה פיננסי. לעיתים ישנה גם דמות רבנית המלווה את התהליך. כל אלה מכוונים למטרה אחת - הגעה להסכם כולל שלוקח בחשבון את כל מכלול

להתפשר על הטוב ביותר

הכשרה לגישור כללי ומשפחתי

בניית הסכמות ויישוב סכסוכים
בכל תחומי החיים:

שכנים, משפחות, טובד ומעביד, מוסדות חינוך ועוד.

כלי יעיל ואפקטיבי לפתרון
קונפליקטים ומחלוקות

תכנית המוכרת
ע"י משרד המשפטים

שילוב לימודים עיוניים
ופראקטיקה מעשית

למידה בניתה ו- zoom | קבוצות נפרדות לנושים ולגברים

מרכז י.נ.ר. המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה
לפרטים והרשמה: 02-6321612

בית הדפוס 30, ירושלים ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה
YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

מול ילדיו. קיימת אפשרות ששני בני הזוג יטופלו על ידי יועץ גירושין אחד, ניטרלי, תוך חיסיון והפרדה מוחלטים בין הצדדים. מומחה ילדים - כאשר לבני הזוג ישנם ילדים צעירים, ישתתף בתהליך מטפל מומחה לילדים, שתפקידו לבחון ולתת מענה לצרכי הילדים. בהתאם למסקנותיו ומתוך ראיית הקשר העתידי שימשיך להתקיים בין בני הזוג כהורים, ימליץ המומחה לצדדים כיצד לנהוג ביחס לילדים, לטובתם ולרווחתם.

מומחה פיננסי - תפקיד המומחה הפיננסי בצוות הוא לרכז, ללוות ולאסוף את מכלול הנתונים הפיננסיים, לתת חוות דעת מקצועית ואובייקטיבית על מצבה הכלכלי של המשפחה ולהמליץ על אלטרנטיבות לחלוקת הרכוש, איזון המשאבים והזכויות הסוציאליות בהתאם לצרכים, לרצונות ולאפשרויות של בני הזוג.

עבודתו של הצוות הבין מקצועי, מתבצעת בשיתוף פעולה מלא. התהליך כולל מפגשים אישיים עם הרבנים, עורכי הדין/ טוענים רבניים, מפגשים משותפים של המומחים הניטרליים עם שני בני הזוג, ומפגשים של הצוות המקצועי כולו עם בני הזוג ובלעדיהם. הסכמות שיושגו בהליך יגובשו לידי הסכם שיוגש לאישורו של בית המשפט או בית הדין הרבני, אשר יעניקו להסכמות תוקף של פסק דין.

יתרונותיו של הליך "גירושין בשיתוף פעולה":

- אלטרנטיבה מהירה ובעלות מופחתת יותר מניהול תביעות בבית המשפט.
- מענה לכל צרכי המשפחה (תורני, משפטי, רגשי ופיננסי) ע"י צוות מומחים המלווה את המשפחה.
- ליווי ותמיכה של צוות רב מקצועי- שיתוף פעולה בין בני הזוג ואנשי המקצוע משיג תוצאות טובות יותר בזמן קצר ומסייע לילדים להתמודד עם הגירושין.
- שיתוף הפעולה בין עורכי הדין/ טוענים רבניים ויתר חברי הצוות מהווה מודל לחיקוי שיתוף פעולה של בני הזוג ומונע הסלמה של המחלוקות.
- ההסכם "נתפר" לטובת בני הזוג הספציפיים בהתאמה לצורכיהם, תוך ראייה מערכתית של התא המשפחתי כולו.
- שליטה בידיים של בני הזוג - הצדדים לוקחים חלק פעיל בכל הנדרש לפתרון המשבר ושולטים בתוצאה.
- מרכז גישור ב"שיח" (מבית "מטיבת"א"), פועל ברוח התורה וההלכה, מסייע לזוגות הפונים בשעת משבר להגיע להבנות ולהסכמי לשלום בית. במקרי קצה, בהם קיימת הנחייה של בית הדין לגירושין, צוות המרכז מסייע לבני הזוג לנהל את התהליך במגמה ליישב את הסכסוך בדרכי התורה, תוך שמירה על כבוד המעורבים ועל טובת שני בני הזוג, הילדים והמשפחה כולה.
- *מטיבת"א - מרכז טיפול ייעוץ במשפחה תורני ארצי. לפניית ניתן לפנות אל : 2837* .

מקורות

לוי שיף, ר. (2018). השפעות קצרות וארוכות טווח על ילדים שחוו גירושין במשפחתם. פסיכואקטואליה, גיליון אפריל.

האם מומלץ לכל זוג ללכת לייעוץ נישואין? באיזה שלב כדאי לפנות לייעוץ, והאם ללכת למטפל שפרסם באלפון השכונתי?

ראיון עם גב' יהודית שוורץ, מנהלת מרכז מטיבת"א - מרכז טיפול וייעוץ למשפחה תורני ארצי.

נכון. הטענה הזאת רווחת ולצערנו אינה מדויקת ואף לא הוכיחה את עצמה. בראש ובראשונה חשוב שנבין שבציבור קיימים סטראוטיפים והנחות יסוד שגויות. הניסיון המקצועי שצברנו לאורך השנים מלמד אותנו שישנם גם גברים רגישים וישנן גם נשים רציונליות. בנוסף אין קשר בין רמת המודעות של בני הזוג, לבין שביעות הרצון של בני הזוג במערכת היחסים.

מניסיון של שנים רבות בעבודה עם זוגות, טיפלנו בזוגות שהבינו את המורכבות ביחסים ועדיין נזקקו לייעוץ רגשי, משום שבאופן טבעי וצפוי, לא יכלו לתקן בכוחות עצמם, ונזקקו כמו זוגות רבים, לסיוע שלנו כמומחים, לחולל את השינוי ולהגיע למערכת יחסים משביעת רצון.

בנוסף, חשוב לנו להביא כאן שני מסרים חשובים:

לעולם לא מאוחר לפנות לטיפול. הניסיון הרב שצברנו לאורך השנים לימד אותנו שגם זוגות, שנשואים שנים רבות, והגיעו אלינו עם מערכות יחסים מורכבות, בטיפול מתאים הצליחו לבנות מערכת זוגית משביעת רצון.

המסר הנוסף שחשוב לנו לומר לציבור הוא "שיפה שעה אחת קודם". ככל שנקדים לפנות לטיפול, כך הפרוגנוזה להצלחת בטיפול גבוהה יותר.

מהטעמים הללו, יצאנו במיזם שמלווה זוגות צעירים בראשית דרכם. המיזם כולל הדרכה קצרה בה שני בני הזוג מקבלים כלים לשיפור התקשורת הזוגית.

האם טיפול זוגי מוקדם בכוחו למנוע משברים, או שהם בלתי נמנעים?

משברים בזוגיות ובחיים זה דבר נורמטיבי. כשאנחנו מפתחים מודעות למרכיבי הקשר הזוגי, ותקשורת נכונה בשלב ראשוני של הקשר, אנחנו מצמצמים תסכולים ומתמודדים איתם בצורה טובה יותר. נאמר איפוא שככל שרמת המודעות שלנו לצרכים שלנו ושל בן הזוג עולה, וערוצי התקשורת אפקטיביים יותר - כך נצליח לנהל את המחלוקות בצורה אפקטיבית ובריאה".

אנו מניחים שקיימים זוגות שמבינים כי זקוקים לייעוץ אך לא מעוניינים לשתף את ההורים, או גורם קרוב אחר. כיצד היית ממליצה להם לפנות? ולמי לפנות? איך זוג צעיר יידע שהוא בחר במטפל המתאים?

השאלה שהעלית מאוד חשובה. מהיכרות שלנו עם עולם הטיפול, אנו מכירים היטב שישנם מטפלים בעלי ידע, הסמכה

האם לדעתך כל זוג שמתחתן צריך להגיע לייעוץ נישואין? בחור ישיבה שמתחתן עם בחורת סמינר ושניהם מגיעים ממשפחה נורמטיבית, תמליצי להם להגיע לייעוץ לאחר החתונה?

"חד משמעית כן. אם הייתי יכולה הייתי מחוקקת חוק שכל זוג שמתחתן חייב להשתתף במספר מפגשי ייעוץ לאחר החתונה. כשם שאנחנו שולחים את הבחור להדרכה לפני החתונה, כך זוגות זקוקים להדרכה משותפת לאחר החתונה. מבלי להמעיט מערכה, הדרכה לפני החתונה דומה במעט ללימוד נהיגה מבלי לשבת ברכב. בני הזוג קולטים את הדברים בצורה ראשונית ותיאורטית. משכך, אין קשר לעובדת היות בני הזוג משכילים או בני משפחות איכותיות. הקשיים בחיי הנישואין בפרט בשנה הראשונה הם מנת חלקן של מרבית הזוגות, ללא קשר למעמד או להשכלה ומהווים שלב הכרחי בבניית התא הזוגי והמשפחתי.

בתודעה החברתית קיימת סטיגמה רווחת, שיעוץ נישואין נועד רק לאנשים בעייתיים ולא לאנשים נורמטיביים.

זו הנחת יסוד מוטעית. זוגות צריכים להבין שבכל מערכת זוגית קיימות מחלוקות וחווים משברים. ההבדל הוא לא בין זוגות שחווים משברים או זוגות שאינם חווים משברים. אלא ההבדל הוא בין זוגות שבחרים להתמודד עם הקונפליקטים במערכת הזוגית באמצעות ייעוץ, לבין כאלה שמסיבות אישיות, תרבותיות, וחברתיות בוחרים להתעלם וחיים בתוך מערכת זוגית מורכבת".

ברגעים אלה, יושב זוג, בשנה הראשונה לנישואיו, וקורא את הכתבה. בואי נניח שמדובר בזוג נורמטיבי, הבעל אברך מכובד, אשתו מורה בבית יעקב, שניהם גדלו בבתים מכובדים. הם שואלים את עצמם: יש לנו מריבות אבל יש לנו גם רגעים יפים. האם אנחנו בסיכון? האם הזוגיות שלנו תקינה? האם המריבות שלנו נורמטיביות או חריגות? כיצד הם יכולים לדעת האם עליהם לפנות לייעוץ?

השאלה שהם צריכים לשאול את עצמם היא האם אנו מרגישים מסופקים במערכת הזוגית? האם אנו שבעי רצון מהזוגיות? האם הזוגיות עונה על הציפיות שלנו?

אבל אותו זוג בשנה הראשונה יבוא ויאמר לך: "אנחנו לא צריכים ללכת לטיפול. אנחנו זוג נורמטיבי, אנחנו מכירים היטב את כל ההרצאות המוכרות, אנחנו מבינים ש"גברים רציונליים" ו"נשים רגשיות". למה שנלך לייעוץ?

החיים מזמנים לך אתגרים?

יחד נצבור אתם!

מטיבת"א

מרכז לטיפול וייעוץ תורני ארצי
יקשיב לכם, ינחה אתכם ויעניק
לכם כלים מקצועיים במגוון אתגרים
במעגל האישי והמשפחתי

מרכז ייעוץ וטיפול
בבעיות נפשיות

מרכז ייעוץ והכוונה
בנישואין ומשפחה

מרכז להנחיית הורים
בטיפול בילדים ונוער

אפשרות לטיפול בעלות סמלית
טיפול גם דרך ה-ZOOM

מטפלים
מקצועיים
שומרי תו"מ

בהמלצת
ההכונת
גדולי ישראל

דיסקרטיות
מלאה

מרכזים
בפריסה
ארצית

אגודת
היועצים והמטפלים
במשפחה בישראל

מטיבת"א
מרכז טיפול וייעוץ במשפחה תורני ארצי

☎ 058-6564848

*2837

אל תתמודדו עם זה לבד. חייגו עכשיו!

www.acft.org.il | acft@acft.il

וניסיון מקצועי, ולצערנו ישנם מטפלים ללא הסמכה וללא השכלה רלוונטית. כשבני זוג מחליטים לפנות לייעוץ, חשוב מאוד שיפנו לארגון המתמחה בתחום. חשוב לוודא שהמטפל שייך לאגודה מקצועית המבצעת פיקוח ובקרה. חשוב שבני זוג יפנו למטפל המתמחה בבעיות המטרידות אותם. התאמה זו חשובה מאוד להצלחת התהליך.

אנו במטיבת"א (מרכז טיפול וייעוץ במשפחה תורני-ארצי), מעסיקים אנשי מקצוע מפרופסיות שונות: פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, יועצים חינוכיים, מטפלים זוגיים, משפחתיים ופסיכותרפיסטים. כולם אנשי מקצוע יראי שמים, שומרי תורה ומצוות. כולם ללא יוצא מן הכלל בעלי הכשרה וניסיון רב בייעוץ וטיפול. כמו כן חשוב לציין שאנו מתמחים בהתאמה מרבית בין היעץ לאופי הפניה ומלווים את בני הזוג לאורך כל התהליך. נציין שלנוחיות הזוגות, הקליניקות שלנו פזורות ברחבי הארץ על מנת להנגיש את הטיפול לכלל הפונים. שיטת הטיפול שלנו בזוגות הנה פרי התפתחות של ידע וניסיון רב שצברנו במשך 20 שנות עבודה, עם זוגות ומשפחות. שיטה המוכיחה את עצמה כיעילה בפתרון בעיות והשגת שלום בית.

שמעתי שאתם מחלקים שוברים של 2 טיפולים חנים לזוגות צעירים בתחילת הדרך. מה גרם לכם להתחיל עם מיזם חלוקת השוברים?

"ערכנו סקר למטופלים שמגיעים לטיפול זוגי וזיהינו שלמעלה מ-68% מהפונים שהגיעו לטיפול זוגי מדווחים על כך שהקושי התחיל כבר בשנה הראשונה לנישואין.

למעלה מ-78% מדווחים שהקושי התחיל בשנה הראשונה או השנייה לנישואין.

הנתון המעניין הוא שהממוצע להגעה לטיפול זוגי הוא רק לאחר 7-8 שנות נישואים, כשבני הזוג כבר לרוב שבורים, מתוסכלים, חסרי אמון בקשר וביכולת שלהם להציל את המצב.

זיהינו שהסיבות שמנעו מזוגות לפנות ולבקש עזרה הן שונות: בוש (מה זה אומר עלינו?), הכחשה ("זוג נורמטיבי כמונו וודאי לא זקוק לטיפול זוגי, כולם מתמודדים וזה נורמלי"). הקטנת הבעיה ("אנחנו יכולים לטפל בדברים בעצמנו"). חוסר מודעות של בני הזוג לכך שהאתגרים רבים ולא ניתן להתמודד איתם ללא סיוע והכוונה מקצועית. כמו כן מצאנו זוגות שפנו לעזרת גורמים לא מקצועיים אשר עודדו אותם לחיות עם הבעיות ולהמשיך הלאה. ניתוח הממצאים הללו הביא אותנו לפיתוח המיזם חלוקת שוברים טיפול לזוגות צעירים.

והיוזמה אכן הצליחה?

"בהחלט. ברוב המקרים בני הזוג קיבלו מיומנויות וכלים בסיסיים לתקשר בצורה נכונה. בחלק מהמקרים זיהינו מורכבויות. בזכות האבחון יכולנו לסייע להם, עוד בטרם חלה הדרדרות במצב ולשמור על שלמות הבית.

לאן אפשר לפנות כדי לקבל את השובר?

ניתן לצור אתנו קשר במקד מטיבת"א לייעוץ אישי זוגי ומשפחתי במספר *2837

הַמָּקוֹם בּוֹ רְגַשׁ וְשִׁכּוֹל עוֹבְדִים בְּשִׁתּוֹף פְּעִלָּה

בואו ללמוד איך עושים את זה מקצועי
מרכז י.נ.ר. - המרכז הגדול, המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ, טיפול והנחיה

ייעוץ רגשי בשילוב אמנויות

- > בשיתוף אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל
- > ייעוץ רגשי בשילוב טכניקות מובילות בתחום ההבעה והיצירה

הדרכת חתנים וכלות

- > באישור הרבנות הראשית לישראל
- > הכשרה הלכתית ומקצועית לאתגרי ראשית הנישואין

NLP ודמיון מודרך

- > הסמכה בינלאומית
- > שימוש בכוחו האדיר של המוח לשינוי הרגלים ודפוסי חשיבה

ייעוץ תורני- כלים טיפוליים בפסיכולוגיה יהודית

- > בחסות האוני' הפתוחה, מערך לימודי החוץ
- > היבטים חינוכיים וטיפוליים לייעוץ תורני יהודי

הכשרה לייעוץ נישואין ומשפחה

- > בחסות האוני' הפתוחה, מערך לימודי החוץ
- > שילוב של לימודים עיוניים ומעשיים לחיזוק הבית היהודי

מנחי הורים חינוכיים

- > בחסות האוני' הפתוחה ובאישור אגף שפ"י, משרד החינוך
- > הדרכת הורים להתמודדות עם סוגיות חינוכיות במעגל החיים

טיפול בCBT

- > באישור איט"ה- לבעלי B.A טיפולי בלבד
- > שיטת הטיפול המזכחת לבעיות חרדה ודיכאון

טוענות רבניות

- > באישור ביה"ד הרבני הגדול
- > הכשרת נשים לייצוג הלכתי לנשים בבית הדין הרבניים

תואר ראשון B.A. של האוני' הפתוחה

< פסיכולוגיה < מדעי החברה והרוח < תכנית רבבה לבוגרות סמינר: B.Sc. במדעים בהדגשת מדעי המחשב, B.A. בניהול וכלכלה <

לפרטים והרשמה: 02-6321620

בית הדפוס 30, ירושלים | ז'בוטינסקי 100, פתח תקווה

YNRCOLLEGE.ORG > RISHUM@YNRCOLLEGE.ORG

מרכז י.נ.ר. - המרכז המוביל והמקצועי ללימודי ייעוץ והנחייה